

DARBININKAS

Vol. LXIII, Nr. 34

Rugsėjis-September 1, 1978

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Nikaraguoį 25 kairieji teroristai įsiveržė į valstybės rūmus ir paėmė įkaitais 67 senatorius ir aukštus valdininkus. Už jų paleidimą teroristai reikalavo paleisti iš kalėjimo politinius kalinčius, sumokėti 10 mil. dolerių ir lėktuvais juos išgabenti į kitą valstybę. Tarpininkų padedamas Nikaraguos prez. Anastazio Samoa Debayle jų reikalavimus patenkino, ir įkaitai buvo paleisti. Teroristai su 59 politiniais kaliniais išskrido į Panamą, kur jiems buvo suteiktos politinių pabėgėlių teisės. Per susišaudymus 14 žmonių buvo užmušta ir keliolika sužeista.

Palestinės išlaisvinimo organizacijos radikalus sparno ginkluoti teroristai užpuolė Izraelio El Al oro linijos autobusą Londone. Lėktuvo palydovė ir vienas teroristas žuvo, o kiti 9 žmonės buvo sužeisti. Vienas teroristas buvo sulaikytas. Izraelis, keršydamas už autobuso užpuolimą, pasiuntė karo lėktuvų į Libaną, kur jie Beiruto apylinkėse puolė keletą palestiniečių stovyklų.

Kinijos komunistų partijos pirm-kui mezgant ryšius su užsienio valstybėm, Kinijos spauda vis dar kelia provincijose užsilykusių "keturių gaujos" šalininkų valymo reikalus, stengdamasi pabrėžti, kad valymai nėra nukreipti prieš Mao Tse-tungo mintis.

V. Vokietijoje, Koelne, Rumunijos pareigūnas Ion Pacepa vedė derybas dėl transporto lėktuvų gamybos, bet, derybom pasibaigus, jis staiga dingo. Paaikškėjo, kad jis buvo Rumunijos saugumo policijos generolas ir prez. Ceausecu patikėtinis. Šiuo metu jis yra atsidūręs JAV.

Laos nutraukė diplomatinis santykius su Prancūzija ir įsakė visiem jos ambasados pareigūnam išvykti.

Vietnamo spauda tvirtina, kad jos kovose su Kambodija pastarosios pusę aktyviai dalyvauja ir Kinijos kariai.

Į Vietnamą atvykusiai JAV kongreso narių delegacija buvo perduoti 11 JAV karų aviacijos ir laivyno karių lavonų. Dingušių karių šeimų nariai mano, kad taip elgdamasis Vietnamas norįs palenkti JAV visuomenės nuomonę diplomatiniam santykiams užmegzti.

Prof. James S. Coleman 1966 pavyko įtikinti JAV švietimo tvarkytojus, kad mokslo pažangai pakelti yra būtina mokyklų integracija, tačiau gyvenimas ir tyrimai parodė, kad integracija mokinių pažangumą nustumdė ir privertė vidutinį luomą bėgti iš miestų į pakraščius.

Salvation Army oficialiai pasitraukė iš Pasaulio bažnyčių tarybos už tai, kad pastaroji nutarė šelpti Rodezijos partizanus.

Buvęs CIA tarnautojas William T. Kampiles buvo apkaltintas perdavęs Sov. S-gai slapčius techninius dokumentus apie žvalgomuosius satelitus. Jam gresia kalėjimas iki gyvos galvos.

Senatas susirūpino, kad prez. Carter gali su Sov. S-ga pasirašyti ne strateginių ginklų apribojimo sutartį, bet tik susitarimą. Sutarčiai patvirtinti reikia 2/3 senatorių balsų, o susitarimui tik paprastos daugumos.

Kenijos prez. Jomo Kenyatta, ilgai kovojęs su Britanija už Kenijos nepriklausomybę ir nuo 1963 buvęs jos prezidentas, mirė miegodamas. Prezidento pareigas laikinai eis viceprez. Daniel Arap Moi.

NAUJASIS POPIEŽIUS PASIRINKO JONO POVILO I-OJO VARDĄ

Popiežius Paulius VI, šalia galiojusių Bažnyčios nuostatų, savo laiku išleido aiškus taisykles, kaip rinkti naują popiežių. Naujo popiežiaus rinkimam skirta konklava turėjo prasidėti ne anksčiau kaip 15 dienų ir ne vėliau kaip 20 dienų po Pauliaus VI mirties. Kardinolų kolegija pasirinko ilgiausią nutęsimą ir Vatikano rūmuose užsidarė rugpiučio 25.

Pirmąją balsavimo dieną — rugpiučio 26, šeštadienį — ketvirtuoju balsavimu nauju popiežium buvo išrinktas kardinolas Albino Luciani, Venecijos patriarchas, 65 metų amžiaus. Tai viena iš trumpiausių konklavų modernioji istorijoje.

Naujasis popiežius pasirinko Jono Pauliaus I vardą. Tai 263-čias katalikų Bažnyčios vyriausias vadovas ir pirmas, pasirinkęs dvigubą vardą. Šis dvigubas vardas apjungia popiežiaus Jono XXIII, kurs Albina Lucianį paskyrė vyskupu, ir popiežiaus Pauliaus VI, kurs jį pakėlė į kardinolus, vardus.

Popiežiaus rinkimuose dalyvavo 111 kardinolų. Reikiamas 75 balsų skaičius už tą patį kandidatą pasiektas ketvirtu balsavimu, praėjus vos aštuoniom valandom ir 54 minutėm nuo balsavimo pradžios. Kaip vyko balsavimai, niekam nebus paskelbta, nes visi kardinolai pakartotinai prisiekė išlaikysią paslaptį.

-o-

Nedaug kas anksčiau yra girdejęs Albino Luciani vardą už Italijos sienų. Bet panašiai nutiko ir su kitais dviem Venecijos patriarchais, kurie buvo išrinkti popiežiais: Giuseppe Sar-

to — šv. Pijus X ir Giuseppe Roncalli — Jonas XXIII.

Albino Luciani gimė 1912 spalio 17 Forno di Canale kaimely, Dolomitų slėny. Jo tėvas buvo mūrininkas, vasaromis vyksta dirbti į Šveicariją. Nors tėvas priklausė prie socialistų partijos, nesipriešino Albino norui tapti kunigu.

Baigęs teologijos kursą Belluno kunigų seminarijoje, Albinas studijas gilino Gregorianumo universitete Romoje ir gavo teologijos daktaro laipsnį.

Kunigu įšventintas 1935, A. Luciani ėjo vikaro, religijos mo-

kytojo, teologijos, teisės ir bažnytinio meno profesorius pareigas. Popiežius Jonas XXIII 1958 jį paskyrė Vittorio Veneto diecezijos vyskupu. Popiežius Paulius VI 1969 pakėlė jį į Venecijos patriarchus, o 1973 paaukštino į kardinolus.

Naujasis popiežius niekad nėra dirbęs Vatikano kurijoje ir savo gyvenimą praleido sielovadoje. Nors yra žinomas kaip vargšų užtarėjas ir šelpėjas, bet griežtai smerkia komunizmą ir kovoja su visom jo apraiškom. Tikėjimo reikaluose jis labiau pažįstamas kaip konservatorius.

Popiežius Jonas Paulius I-sis

SOVIETINIO TEISMO DOKUMENTAI

Priekaištaujama Darbininkui, Draugui ir kitiem už "L.K.B. Kronikos" naudojimą

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 32

(Ištrauka iš LTSR Aukščiausiojo Teismo dokumentų)

Teismo pirmininkas — S. Raziūnas, liaudies tarėjai — V. Burakevičienė ir B. Kilius, sekretorė — O. Jablonskaitė, prokuroras — J. Bakučionis.

Kaltinamieji — 1. Vladas Lapienis, Antano, g. 1906 m. birželio 6 d., kaltinamas pagal LTSR BK 68 str. 1 d.;

2. Ona Pranskūnaitė, Jono, g. 1935 m. sausio 2 d., kaltinama pagal LTSR BK 199-1 str.

Teismas nustatė:

LTSR 1972-1976 metais buvo neteisėtai išleisti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" ("LKB Kronika") 25 numeriai, kurie buvo padauginti ir išplatinti. Šiuose "LKB Kronikos" rinkiniuose patalpinta tendencingai surinkta aiškiai šmeižikiška medžiaga, kuria iškreiptai pateikiama TSRS vidaus politika Katalikų Bažnyčios atžvilgiu Lietuvoje, stengiamasi įteigti apie tariamą sąžinės laisvės slopinimą ir tuo nuteikti prieš tarybų valdžią.

"LKB Kronikos" rinkiniai buvo perduoti antitarybiniais būrių žuazinės emigracijos centrums užsienyje, kurie šmeižikišką medžiagą naudojo savo ardo-moje veikloje prieš TSRS, perspauddindami ją ir komentuodami JAV leidžiamuose "Darbininkas", "Draugas" ir kituose reakcinguose laikraščiuose bei perduodami per radijo stotis (Vatikano ir kt.) antitarybines laidas.

Vlado Lapienio nusikalstama veikla

Siekiant susilpninti tarybų valdžią, skleidžiant tarybinę valstybę ir visuomeninę santvarką žeminančius šmeižikiškus prasimanymus, V. Lapienis 1974-1976 metais parašė respublikiniams bei sąjunginiams valstybiniais ir partiniams organams tokio pat turinio pareiškimus, kuriuos išplatino, patalpindamas į nelegalaus leidinio "LKB Kronika" 9, 11, 15 ir 23 numerius. Po to ši medžiaga buvo patalpinta užsienyje leidžiamuose reakcinguose laikraščiuose.

1976 m. pavasarį V. Lapienis parūpino A. Ruzgienei rašomąją mašinėlę ir davė jai padauginti A. Solženicyno "Gulago salynas" I-ją dalį. Ši rašomąja mašinėlė atspausdino 6 egzempliorius kopijų, iš kurių 1 egz. davė Niurkai (Utenos klebonui), o 5 egz. perdavė Lapieniui, kuris juos išplatino.

1976 m. spalio 19 d. Lapienis atsinešė pas K. J. Matulionį "LKB Kronika" Nr. 24 ir jo 12 neįrištų mašinraščio kopijų, kurias, ruošdamasis išplatinti, tikrino su K. J. Matulioniu ir taisė spausdinimo klaidas. Išplatinti nespėjo, nes buvo vietoje sulaukyti.

Agitacijos ir propagandos tikslu V. Lapienis laikė antitarybinio šmeižikiško turinio literatūrą: "LKB Kronika" (12 egz.), "Aušra", "Einamųjų įvykių kronika" (rusų kalba) leidinius; už-

sienyje išleistų knygų bei brošiūrų kopijas: "Gulago salynas", "Simas", "Kultūrinės represijos Lietuvoje", "Lietuviškojo charakterio problemas", "Atsiskyrimas ir suartėjimas", "Dabartinės visuomeninės ekonominės sistemos ir jų perspektyvos", o taip pat rašinius: "Atsakymas V. Trumpai", "Atviras laiškas Leonidui Pliuščui", o taip pat rašinį apie vieną iš TSKP vadovų ("Michailas Suslovas — antrasis Muravjovas korikas" — Red. past.).

Lapienis kaltas neprisipažino. Jis paaikškino, kad nesiekė susilpninti tarybų valdžią šmeižikiškais prasimanymais. Pareiškimuose kėlė religijos klausimus, siekdamas apginti Bažnyčios ir tikinčiųjų interesus, bet jų netalpino į "LKB Kroniką", o kas juos perdavė šio leidinio leidėjams, nežino.

Nustatyta, kad V. Lapienis kaupė antitarybinę literatūrą, ruošė medžiagą "LKB Kronikai", daugino ir platino ją bei kitą priešišką literatūrą. Jo veiklos uždavinius nurodo ir rasti pas jį "Patarimai, kaip laikytis tardymo metu".

O. Pranskūnaitės nusikalstama veikla

O. Pranskūnaitė sistemingai daugino literatūrą su žinoma melagingais prasimanymais, žeminančiais tarybinę santvarką.

O. Pranskūnaitė kalta prisipažino. Ji paaikškino, kad 1975 m.

(nukelta į 2 psl.)

LIETUVIŲ GRUPĖ BALTŲJŲ RŪMŲ KONFERENCIJOJE

Iš Baltųjų Rūmų Anne Wexler, prezidento Carterio asistentė, išsiuntė porą šimtų telegramų, kviesdama amerikiečių bendrovių ir tautinių grupių atstovus atsilankyti rugpiučio 23 saugumo ir gynybos reikalais ruošiamoj konferencijoje.

Konferenciją Baltųjų Rūmų rytiniame kambary 5 val. popiet punktualiai pradėjo JAV viceprezidentas Mondale. Po jo kalbėjo dr. Zbigniew Brzezinski, prezidento patarėjas JAV saugumo reikaluose, ir dr. Harold Brown, JAV gynybos departamento sekretorius.

Visi trys kalbėjusieji atkreipė dalyvių dėmesį į prezidento Carterio nepritarimą JAV kongreso nutarimui H.R. 10929, the "Department of Defense Appropriation Authorization Act, 1979". Prezidentas pasisako prieš JAV kongreso pageidavi-

mą — už 2 bilijonus dolerių statyti naują ir modernų atominį lėktuvnešį. Prezidentas ir visi trys kalbėjusieji yra nuomonės, kad tuos pinigus Amerikos gynybai galima daug sėkmingiau panaudoti kitais būdais.

Iš lietuvių šioj Baltųjų Rūmų konferencijoje dalyvavo: Vytautas Kamantas, PLB valdybos pirmininkas iš Chicago, Balys Raugas ir Feliksas Andriūnas, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkai iš Philadelphia, Aušra Zerr, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė, su vyru iš Philadelphia, Jonas Nasvytis, demokratų partijos veikėjas iš Clevelando, Algimantas Gureckas ir Saulius Naujokaitis, JAV LB veikėjai iš Washingtono, kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, Darbininko redaktorius iš Brooklyno.

Apie šią konferenciją vėliau — plačiau.

XII MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĘ PRISIMENANT

2

Savo pirmoje lituanistinių mokyklų mokytojų studijų savaitės Toronte aprašymo dalyje esu paminėjęs, kad nerašysiu tos studijų savaitės protokolo, bet iškel-siu tik pačius svarbiausius dalykus, juoba, kad šis aprašymas tegalėjo pasirodyti tik dabar. Bet gal taip ir geriau, nes jau ir naujų mokslo metų pradžia čia pat. Taigi dabar kaip tik pats patogiasias laikas priminti kai kuriuos dalykus, vertus dėmesio ir mokytojams, ir tėvams, ir visai mūsų lietuviškai visuomenei.

Studijų savaitė—mokytojų rekolekcijos

PLB garbės pirmininkas Stasys Barzdukas, dėl sveikatos negalėjęs atvykti į Torontą, atsiuntė savo sveikinimus ir paskaitą. Jau pačioje pradžioje, savo sveikinime, jis priminė susirinkusiems į studijų savaitę mokytojams, kad šitokios studijų savaitės turėtų būti ne kas kita, o mokytojų rekolekcijos. Ir toliau, jau savo paskaitoje, jis mėgino tai plačiau išryškinti, primindamas mokytojams, ypač tiems, kurie yra jaunimo švietėjai ir auklėtojai iš profesijos, kad, šią pareigą prisiemus, reikia ją ir vykdyti visu uolumu ir visa atsakomybe.

Kadangi lituanistinių švietimu specifiskai rūpinasi Lietuvių Bendruomenė, tai, jo manymu, lituanistinių mokyklų mokytojai turėtų būti labai gerai susipažinę su LB idėja, uolūs tos idėjos puoselėtojai, būti pirmose LB veikėjų gretose ir visoje šitoje veikloje geras pavyzdys ne tik savo mokiniams, bet ir apskritai jaunimui ir visai visuomenei. Lituanistinių mokyklų mokytojai turėtų kuo glaudžiausiai bendradarbiauti su mokinių tėvais, bendruomene, parapija ir su vietos kultūrinėmis institucijomis. Lituanistinė mokykla turėtų ne tik mokyti, bet ir paruošti jaunimą lietuviškam kultūriniam gyvenimui. Kaip mokytojas angažavosi tėvynėje darbai tautai ir tam aukojosi, taip turėtų daryti ir čia.

Tokia trumpa paskaitos santrauka šiuo metu ir pasitenkimsime. Platesnei visuomenei to visiškai pakaks, bet mokytojams ne. Šios paskaitos pilnas tekstas bus išspausdintas Švietimo Gairėse. Visi lituanistinių mokyklų mokytojai turėtų su visomis šios paskaitos mintimis gerai susipažinti, jas savo tarpe išdiskutuoti ir jomis pasinaudoti. Nors paskaitos tema buvo "Išėjimo mokytojų, kultūrininkų ir bendruomenininkų paruošimas lietuviybės išlaikymui ateityje", bet iš tikrųjų joje buvo ne tiek dėstomi konkretūs būdai, kaip minėti veikėjai ruošti, bet daugiau buvo žvelgiama į patį galutinį to paruošimo produktą — mokytoją, koks jis turėtų būti paruoštas. Šiaip ar taip, bet vis tiek kiekvienas mokyto-

jas galės paskaitos mintis pritaikyti sau asmeniškai.

Kas gi kaltas dėl mokinių skaičiaus mažėjimo?

Ir iš studijų savaitės paskaitų, ypač iš diskusijų, ir iš pranešimų iš įvairių kraštų lituanistinių mokyklų buvo galima susidaryti tik vieną išvadą, būtent, kad visur kaltas tėvų indifferentiškumas, jų abejingumas lituanistiniam švietimui. Ir Stasys Barzdukas, veteranas mokytojas, visą savo gyvenimą paaukojęs jaunimo švietimui ir auklėjimui ir būdamas labai gerai susipažinęs su mūsų švietimo problemomis dar tėvynėje ir paskui čia, jau minėtoje savo paskaitoje išsireiškė, kad didžiausią problemą sudaro ne mokinių lituanistinis švietimas, bet pačių tėvų apšvietimas ir jų išsamoninimas, kad didžiausia jų, kaip lietuvių tėvų, pareiga yra leisti savo vaikus į lituanistinę mokyklą ir nelaukti stebuklų, jog vien tik mokytojai atliktų visa tai, ko jie, iš savo apsilaidumo, nėra atlikę; ir jie, tėvai, turi padėti mokytojui ir švietimo, ir auklėjimo darbe.

Iš tikrųjų, lietuviškumo išlaikymo išėjimoje tikslas gali būti pasiektas ne tiek per lituanistinę mokyklą, kiek per šeimą ir jos glaudų bendradarbiavimą su mokykla. Šitai buvo jau seniai konstatuota ir ne vienoje studijų savaitėje iš naujo pabrėžta, bet šioje XII studijų savaitėje buvo šitai ypatingai užakcentuota, nes, nežiūrint visų mokytojų ir LB pastangų, mokinių skaičius nuolat mažėja.

Anot J. Kavaliūno, kuris paskutinę studijų savaitės dieną skaitė paskaitą "Išėjimo lituanistinis švietimas po II-ojo pasaulinio karo, dabar ir kas toliau", Amerikos mokyklos dėl mokinių skaičiaus mažėjimo neišnyks, o mums reikia labai žiūrėti, kad jos dėl to neišnyktų. Mes negalime goustis, kad ir kitur mokinių skaičius mažėja. Ten mažėja, kad iš viso vaikų gimimų skaičius mažėja, bet kurie gimsta ir pasiekia mokyklinį amžių, ten visi lanko mokyklą, nes mokslas yra privalomas, o daugelio mūsų lietuvių tėvų niekaip negalima įtikinti, kad lietuviui lietuvių kalba turi būti privaloma, jei jis nori laikyti save lietuviu. Jei šitą privalomumą reikalą visi tėvai vienuodai suprastų, mūsų lituanistinėse mokyklose mokinių skaičius tikrai padvigubėtų.

JAV LB Švietimo Taryba, kuri buvo atsakinga už studijų dienų programą, jautė, kad šią mokinių skaičiaus mažėjimo problemą reikia dar kartą visu ryškumu pristatyti mokytojų studijų savaitės dalyviams, kad jie pasvarstytų, kaip kiek galima daugiau angažuoti tėvus, kad jie, labiau, gal ir sėkmingiau negu kas kitas, stengtųsi mokinių

(nukelta į 2 psl.)

Savaitės įvykiai

Izraelio vyriausybės koalicinės demokratiniams sąjūdžiui pakeisti partijos dvi grupės pasi. traukė iš koalicijos, bet ir be jų vyriausybė parlamente turės daugumą.

JAV karo laivas išgelbėjo apie 400 įvairiais laivais plaukusių Vietnamo pabėgėlių ir atgabeno juos į Hong Kongą. Manoma, kad jie stengsis įvažiuoti į JAV.

Sov. S-gos užs. reikalų ministerija leido sovietų teismo nuobaudai JAV žurnalistam Craig Whitney ir Harold Piper pasilikti Maskvoje, nors jie tariamo sovietų TV įžaidimo niekada neatšaukė. Spėjama, kad už tariamus valiutos pažeidimus International Harvester pareigūnui Francis J. Crawford bus keliamas byla.

JAV gynybos d-tas tik dabar paskelbė, kad laser spinduliais 1973 buvo sunaikintas bepilotinis lėktuvas, 1976 — malūnsparnis ir 1978 — dvi iššautos prieštankinės raketos.

Sovietų psichiatras dr. Aleksander Valosanovič patvirtino ankstyvesnį Aleksander Padrobinė teigiamą, kad psichiatrai yra naudojama politiniam kalniam "gydyti".

Filipinų keleiviniame lėktuve, esančiame 24,000 pėdų aukštyje, teroristas išsprogdino bombą ir pats žuvo. Tik 3 keleiviai buvo lengvai sužeisti.

Irane kraštutiniai islamo išpažinėjai, kovodami prieš šacho vedamą liberalinę politiką, padegė kino teatrą, kur žuvo 377 žmonės.

Energijos sekr. James Schlesinger pareiškė, kad prez. Carter yra pasiryžęs suvaržyti aliejaus importą, jei kongresas nesutiks palaipsniui panaikinti natūralių dujų kainų kontrolės ir įvesti aliejaus importo mokesčių.

Sov. S-ga, pasinaudodama tarp Kinijos ir Vietnamo iškiliu ginčiais, Vietnamui padėti siunčia ten didelius kiekius artilerijos pabūklų, autovežimius ir net raketų.

Izraelio min. pirm. Menachem Begin pareiškė, kad, pareikalavus panaikinti žydų kolonijas vakariniame Jordano krante, rugsėjo 5 Camp David vyksianti konferencija gali iširti.

Britanijos kariuomenės 8 bazėse V. Vokietijoje tuo pačiu metu nežinomi asmenys išsprogdino bombas. Buvo sužeista viena moteris.

Prez. Carter numato kiekiau elgtis su kongresu, kuris lengvai leidžiasi atskirų interesų grupių įtaigojamas ir tuo būdu trukdo prezidento kovai su infliacija.

Senatas patvirtino JAV konstitucinį priedą, suteikiantį Kolumbijos distriktui teisę turėti atstovus kongrese. Kad priedas įsigaliotų, reikia, kad jį patvirtintų 38 valstijos.

XII MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ PRISIMENANT

(atkelta iš 1 psl.)

skaičių ir stabilizuoti, ir, kiek tik įmanoma, padidinti. Dėl to ir buvo įrašyta į programą torontietės mokytojos Gražinos Grabošaitės-Ross paskaita "Tėvų ir tėvų komitetų reikšmė lituanistiniame švietime". Prelegentė, būdama gerai susipažinusi su lituanistinės mokyklos veikla ir dalyvaudama kanadiečių mokyklos tėvų komitete ir jų susirinkimuose, suminėjo savo turinčioje, gerai paruoštoje paskaitoje eilę praktiškų nurodymų ir patarimų, kaip tėvų ir tėvų komitetų veiklą lituanistinės mokyklos labai pagyventi.

Plačiau apie tai kitą kartą.

A. MASIONIS

Dainavos stovykloje metinės šventės metu svečiai ir stovyklaująs jaunimas renkasi į pamales. Nuotr. Jono Urbono

BENDRUOMENINĖ KRONIKA

Aušra Mačiulaitytė-Zerr, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė, beatostogaudama Italijoje, buvo priimta Lietuvos diplomatinės šefo min. St. Lozoraičio ir Lietuvos atstovo prie Šv. Sosto St. Lozoraičio Jr. Ilgesnio pokalbio metu buvo paliesti įvairūs klausimai, liečiantys Lietuvos laisvinimo veiklą ir LB-nės specifinius įsipareigojimus laisvinimo srityje.

Grandies tautinių šokių grupė pakvietus dalyvauti Arkansas valstijos festivaly, Hot Springs leidžiamas laikraštis The Sentinel-Record pirmame puslapy išspausdino LB Hot Springs apylinkės valdybos vicepirmininkės Liucijos Gudelių ir sekretorės dr. Viktorijos Sakalienės spalvotą nuotrauką, pilnai išreiškiančią lietuvių tautinių drabužių grožį. Prie nuotraukos

Iš Lietuvos K.B. Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

pavasarij susipažino su vienu vyriškiu, iš kurio gavo dvi rašomas mašinėles ir jam padauzino nelegalaus rinkinio "LKB Kronika" 13, 14, 15, 17, 19 ir 20 numerius po 5-6 egz., o Nr. 20 apie 10-12 egz. Šiam vyriškiui taip pat padaugino knygą "Lietuviškojo charakterio problema".

Pas O. Pranskūnaitę buvo surastas didelis kiekis rašomojo ir kalkinio popieriaus, o jos bute, vonioje, įrengtas elektrografinis kopijavimo aparatas, kas taip pat liudija, kad ji sistemingai daugini nelegalią bei antitarybinę literatūrą.

V. Lapienio, O. Pranskūnaitės ir J. Matulionio teisme dalyvavo šie liudininkai: K. Šinkūnas, N. Kunaitis, J. Raškauskas, S. Pečkevičius, A. Ruzgienė, E. Lapienienė, B. Aleksis ir J. Šutas.

prijungtame ilgesniame aprašyme pristatomi Grandies šokėjai, informuojama apie vykstančią lietuvių tautodailės parodą ir LB Hot Springs apylinkę, kuriai vadovauja Stepas Ingaunis.

Kun. Kazimieras Pugevičius, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos narys, laiškų reagavo Detroit Free Press redaktoriui R. Cleghorn dėl jo padarytų praleidimų, skelbiant dr. Adolfo Damušio laišką "Holocaust" filmo klausimu. Redaktorius buvo užklaustas, kodėl praleistas teigimas, jog visa tauta ar visa rasė negali būti kaltinama už ekstremistines mažumos nuodėmes. Atsakydamas R. Cleghorn teigė, kad visi redakcijos gaunami laiškai yra trumpinami ir, jo nuomone, dr. Damušio laiško santrauka nebloggeriai atstovaujanti dr. Damušio pažiūrom.

Baltuosiuose Rūmuose birželio 13 viceprezidentui Walter F. Mondale priėmus JAV LB krašto valdybos sudarytą lietuvių delegaciją, Baltųjų Rūmų spaudos sekretoriaus įstaiga išleido komunikatą amerikiečių spaudai. Komunikate minima, kad tarp eilės klausimų buvo svarstytas žmogaus teisių klausimas ir buvo priimtas sąrašas sovietų kalinamų politinių kalinių. Taip pat paminėtas prez. Carterio atsilankymas į posėdį ir kalbėjimasis su delegacijos nariais.

Ant. Matjoška, LB Bostono apylinkės pirmininkas, ir Br. Kruopis, sekretorius, laiškų kreipėsi į tris Bostono laikraščius, "Holocaust" filmą rodžiusią televizijos stotį ir federalinę komunikacijos komisiją, protestuodami prieš filme esančius lietuvių tautą liečiančius faktų iškraipymus ir filmo kūrėjų sukeltą tautinį bei rasinį antagonizmą. Gerai dokumentuotame, pačių žydų šaltiniais paremtame laiške iškeliama filme esan-

čios klaidos ir pasmerkiamas sensacijų ieškojimas. Į laišką atsakęs NBC prezidentas Robert Mulholland aiškinasi, kad "Holocaust" filme buvo rodoma ne "tiksliai istorija", bet "fikcija, paremta istoriniais įvykiais". Jis teigia, kad drama rodžiusi daug tautybių, bet neatsako, kodėl primygtinai buvo minimi vien vokiečiai, lietuviai, lenkai ir ukrainiečiai ir visur jie buvo "blogieji". Mulholland minimi šaltiniai, kuriais naudotasi rašant scenarijų, yra sensacionalistų trečiaeiliai veikalai. Lietuvių SS egzistencijos Mulholland savo laiške netvirtina, bet ir filme šiuo klausimu esamos klaidos nesiteikia atitaisyti.

JAV LB visuomeninių reikalų tarybą maloniai nuteikia talka, ateinanti iš ankstesnės emigracijos tautiečių. Viena iš tokių tautiečių yra lietuviškai kalbanti, bet nerašanti Elizabeth Litfin, gyvenanti Naugatuck, Conn. Laiške rašytame pirm. Aušrai Zerr, ji kukliai sumini savo kelerių metų laikotarpį atliktus darbus Lietuvos laisvės klausimais. Kreipėsi į prez. J. Carter, viceprez. W. Mondale, JAV senato užsienio reikalų komisijos narius, sen. L. Weicker, sen. C. Percy, sen. E. Kennedy (šis nesiteikęs atsakyti). Kalbėjo per WATR radijo stotį Jay Clark programos metu. Kreipėsi į Izraelio užsienio reikalų ministeriją ir kvietė pasisakyti už Lietuvos laisvę. Ministerijos pareigūnas laiškų atsakė, kad negali specifiskai kalbėti Lietuvos reikalais, tačiau tarptautiniuose forumuose pasisakys už laisvę visom tautom.

Jono Urbono laišką redakcijai politinių kalinių Sov. Sąjungoje klausimu išspausdino The Detroit News liepos 25 laidoje. J. Urbonas vadovauja JAV LB Centrinei apylinkei ir aktyviai bendradarbiauja lietuviškojo spaudoje.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujama dalykų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadienį ir penktadienį nuo 12 iki 6 val. Šeštadienį nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antradienį 2-8 val. vak., šeštadienį 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, New York office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidojimo. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsiamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidojimų direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto dalį.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms bei pokyliams. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

NAUJAUSIUS 1978 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojų kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Del informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmadienį 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaintop, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių paruošė. Gėles įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Florida

ANGELÉ E. KARNIENÉ
Broker-Realtor

3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706
Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738

Rezidencijos-Moteliai-Sklypai
Apartmentai-Kondominiumai
Nuomavimas — Notary Public

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

SCHUYLER SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

24 Davis Ave., Kearny, N.J. 07032

Tel. 991-0001 or 991-7260

Serving the Community 54 Yrs.

announces the current availability of higher interest-bearing SAVINGS CERTIFICATES

8% a year 8-year term, Minimum \$4,000	7 3/4% a year 6-year term, Minimum \$4,000
In addition to its regular Savings Certificates:	
7 1/2% a year 4-year term, Minimum \$4,000	6 1/2% a year 2-year term, Minimum \$2,500

— Substantial interest penalty is required for early withdrawal — Limited Subscriptions —
5 1/4 % a year is paid on regular savings accounts, from day of deposit to day of withdrawal. Provided \$10.00 remains to end of quarter. Save or withdraw any amount anytime.

— All Rates Compounded Daily —
Savings insured to \$40,000 by the Federal Savings & Loan Insurance Corp.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Redakcija (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Administr. (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metam \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalba redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Platinkime Kroniką

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika labai daug prisidėjo prie Lietuvos bylos išgarsinimo. Ji susilaukė didelio dėmesio laisvajame pasaulyje. Visiem įdomu, kaip atrodo tas pagrindinio laikraščio, apie ką jis rašo. O rašo apie barbariškus komunistų darbus, kaip persekioja religiją, tikinčiuosius, kaip kan-kina nekaltus žmones už tai, kad jie nori būti laisvi.

Kiek daug padarė gero Kronika? Visam pasauly dabar žinoma Lietuvos byla, žinoma, kaip vargsta žmonės tėvynėje. Kronika pasidarė svarbus mūsų kovos ginklas. Drauge ji demaskuoja komunistinę propagandą, visiems parodo, kad ten nėra sėklingos religijos laisvės. Priešingai, siaučia baisus teroras.

Lietuviškai Kronika spausdinama laikraščiuose, išleidžiama atskirais tomiais, kad būtų kaip medžiaga ateities kartom. Lietuviškai skaitoma per radiją, kad ji kuo plačiausiai pasklistų ir Lietuvoje.

Kronika verčiama į kitas kalbas. Itališkai pasirodė stambus tomas, parengtas tomas ir vokiečių kalba. Angliškai leidžiama atskirais numeriais. Praeitą savaitę pasirodė Kronikos 21 numeris. Jos vertimą parūpina kun. Kazimieras Pugevičius, leidžia Lietuvių Kunigų Vienybė.

Angliškieji sąsiuviniai paskleidžiami labai plačiai, išsiuntinėjama visiem Amerikos vyskupam, informacijos centram, svarbesniems laikraščiams. Stengiamasi paskleisti kuo plačiausiai, nes tik tokiu būdu supažindinama su dabartine padėtimi krašte. Visų tikslas yra Kroniką kuo plačiausiai paskleisti tarp angliškai kalbančių žmonių.

Kun. K. Pugevičius iš vieno žmogaus gavo laiškutį, kuriame rašoma, kad jis skaitas lietuvišką Kroniką ir kad jam angliš-

kos laidos nereikia. Prašo daugiau nebesiuntinėti.

Čia yra aiškus nesusipratimas. Jis gali neskaityti angliškos Kronikos, bet reikia ją atiduoti kitam, kuris ją perskaitys. Atiduodamas kitam, didins Lietuvos draugų skaičių, stiprins ir mūsų kovas dėl tautos laisvės.

Tegu Kronika kuo plačiausiai pasiekia angliškai kalbančius ir tegu laimi mum naujus draugus! Platinkime Kroniką!

Tautos šventės reikalu

Gera prisimename, kad Lietuvoje rugsėjo 8 buvo švenčiama Tautos šventė. Pradėta ji švęsti Vytauto Didžiojo metais, nes Vytautas rugsėjo 8 buvo pasiskyręs savo karūnacijos dieną. Drauge tai yra ir religinė šventė — Šv. Mergelės Marijos gimimas.

Rugsėjo 8 vyko paradai, buvo lankomi žuvusiųjų dėl Lietuvos kapai. Minėjimuose buvo prisimintas ne tik Vytautas Didysis, bet drauge ir visa senoji Lietuva.

Šiame krašte šis gražus paprotys švęsti Tautos šventę ėmė blėsti. Daug kur ji visai neprišimename, užmirštama. Yra net tokių, kurie sako — kam to reikia. Tų švenčių esą per daug.

Mes turime didelę savo praeitį, didelę ir garbingą senąją Lietuvą. Tai senovei pagerbti tegu ir būna ši Tautos šventė. Kaip Vasario 16 yra naujos Lietuvos šventė, taip rugsėjo 8 tegu būna senosios Lietuvos šventė. Švęskime ją, prisiminkime senovę, kur tiek daug gražių pavyzdžių, kurie gali pritraukti jaunimą ir mus pačius pakelti.

Išėjusių lietuvių savo vaikų požiūriui turi dvilypę jų mokslinio prievolę: paruošti juos gyvenamojo krašto poreikiams ir įdiegti jų širdin bei išugdyti Lietuvos meilę, kad jie savo tėvų, senelių ar ir prosenelių kraštą su visa jo praeitimi, kultūra, tradicijomis pažintų, pamėgtų ir visa tuo didžiutęsi, lietuvių kalbos mokytųsi ir ją mokėtų, kad tuo būdu ne tik tarpusavyje bendrauti įmanytų, bet ir lietuvių tautos dvasinį lobyną permąstytų, kad lietuviui pagaliam ir lituanistinėje mokykloje susidarytų visapusiška psichologinė klotis ir pats mokymasis sektųsi.

Namų, šeimos aplinka ir lituanistinė mokykla yra toji vieta, kur dedasi lietuvių tėvų dvilypis prievolės savo vaikam lietuviškasis vyksnis. Ryšium su lituanistinės mokyklos mokslo metų pradžia mokyklinio amžiaus vaikų tėvai lietuviškai turėtų apmąstyti savo lietuviškąją priedermę ir gerai persvarstyti, ar jų auklėjamoji sanglauda su lietuviškąja mokykla ir mokyimo pagalba saviems vaikams tinkama.

Lituanistinė mokykla yra tik namų aplinkos svarbus papildinys, daugiau daugiausia jos tęsia. Todėl vaikui, — kuriam lemta Lietuvių Chartos žodžiais tariant, savo tėvų išlaikytą lietuvių tautos gyvybę perduoti ateities kartom, — jau nuo pat jo kūdikystės reikia sudaryti galimai lietuviškesnę namų aplinką. Jos pats pagrindas yra lietuvių kalba. Taigi su vaiku nuo pat jo kūdikystės tėvai turėtų kalbėtis kiek galint daugiau lietuviškai. Kūdikis, pats dar ir nekalbėdamas, jau suvokia savo tėvo ir motinos kalbą, dainą.

Patirtis byloja, kad kur kas lietuviškesnė aplinka viešpatuoja tuose lietuvių namuose, kuriuo-

MOKSLO METUS PRADEDANT

se gyvena trys lietuvių kartos: seneliai, vaikai ir vaikaičiai. Ten senelių lietuviškoji įtaka kur kas veikiau ir giliau įsminga jų vaikaičiams. Jie ir be didesnių pastangų išmoka lietuviškai iš senelių. Blogiau sekasi su lietuvių kalbos išmokimu tose šeimose, kur su vaikais kalbama jau mišriai (ir angliškai ir lietuviškai), kur lietuvių kalbai skiriama antroji vieta. Ir blogiausia einasi su lietuvių kalba tose šeimose, kurios senelių nebūtinai arba kurių vaikai ir vaikaičiai su jais negyvena, retai matosi, tik pripuolamai susitinka, o tėvai nekalba lietuviškai su savo vaikais. Tokiose šeimose pasitaiko net keistos logikos atvejų: Seneliai pasineša be atvangos viešai mokyti lietuviškos meilės ir patriotizmo kitus, bet patys tomis pamokomis nesinaudoja ir su savo vaikaičiais lietuviškai jau nebesusikalba.

Suprantama, nelengva jauniems tėvams, išaugusiems, subrendusiems ir išsimokslinusiems svetur, patiem išmokyti savo vaikus lietuviškai, nes lietuvių kalba nėra šeimos vienur pagrindinė, kitur vienintelė susikalbėjimo priemonė. Šiuo požiūriu jaunąsias lietuvių šeimas būtų galima apgraužomis suskirstyti į tris kategorijas: vienur kalbamasi su vaikais tik lietuviškai (tokių šeimų nėra daug), kitur — mišriai (tai dažniausias atvejis) ir trečiur — lietuvių kalba jau išguita iš namų (pasitaiko ir tokių šeimų, nors abu tėvai yra naujųjų ateivių vaikai).

Aišku, svetur gyvenant, nė vienoje jaunųjų lietuvių šeimoje negalima išvengti anglų kalbos, nes vyro ir žmonos tarpusavy

pokalbiuose randasi temų (mokslo, profesinių), kurių tiksliai nebeįsėmiam jų pačių lietuvių kalbos žinios, mokėjimas. Tada anglų kalba nebeįsėmiam ir pateisinama. Visais kitais atvejais lietuvių namuose, šeimose turėti viešpatuoti lietuvių kalba, kad jos išmokyti ir vaikai, kuriems lemta tautos gyvybę išlaikyti ir ateities kartoms perduoti. Tada lituanistinė mokykla nereikės pradėti lietuvių kalbos mokymo iš pat pradžių, galės ji tęsti — plėsti ir tobulinti. Ir lituanistinės mokyklos darbo baigtis bus tada daug našesnė ir mokinio lietuviškoji branda kur kas pilnesnė.

Dar sunkiau vaikus išmokyti lietuviškai mišriom šeimom. Bet ir čia yra džiuginančių pavyzdžių. Jei tik lietuvi motina ar lietuvi tėvas yra sąmoningi, turi ryžtis sistemingai pabendrinti su savo vaikais lietuviškoje dvasioje — patys su vaikais šnekasi lietuviškai, nevengia draugijos su kitomis vaikų turinčiomis lietuvių šeimomis — ir mišrių šeimų vaikų lietuvių kalbos mokėjimas kartais pralengka kai kurių lietuvių šeimų lietuvių kalbos žinias: jos gana gerai pramokstama, vėliau tas mokėjimas plečiamas ir tobulinamas jau lituanistinėje mokykloje.

Lietuvių kalba lietuviui yra ne tik tautinė garbė, bet ir stipriausias tautinis bendruomenės tarpusavyo ryšys. Neatsisakykite tos garbės ir stiprinkime visomis galimomis priemonėmis tą ryšį sanglaudoje su lituanistinė mokykla! Jaunųjų lietuvių šeimų (visų ir mišriųjų), atsakingų už lietuvių tautos gyvastį, švenčiausioji pareiga tą tautinės

bendruomenės ryšį stiprinti — leisti savo vaikus į lituanistinę mokyklą, su ja glaudžiai bendraujant, savo vaikus lituanistinį švietimą bei mokymą su jos reikalavimais derinant ir vaikam namie reikiamai, tinkamai ir rūpestingai padedant, kad lietuviškoje mokykloje praleistas laikas neštų brandų vaisių jų lietuviškajam sąmonėjimui.

Lituanistinė mokykla — tas tautinės dvasios židinys — reikalinga ne tik jų lankančių vaikų tėvų, bet ir visos Lietuvių Bendruomenės paramos. Ją remti yra kilniausioji kiekvieno lietuvių pareiga. Tautinio solidarumo įnašas, kaip žinia, simbolizuoja tautinį susipratimą ir lietuvių vienybę. Bent tą įnašą kiekvienas lietuvis turi susimokėti, kad šiomis pajamomis Lietuvių Bendruomenė galėtų pastoviai remti lituanistinį švietimą bei mokymą, stiprinančius mūsų tautinės bendruomenės ryšį ir grūdinančius lietuvių tautos gyvasties gają.

Tenelieka nė vieno lietuviuko už lituanistinės mokyklos sienų ir nė vieno susipratusio lietuvi, nesusimokėjusio tautinio solidarumo įnašą!

P. Pakenė

Šiais metais išleistas Pavergtų Tautų Savaitės Centrinio Komiteto leidinys, minėdamas su juo bendradarbiavusias organizacijas, mini ir JAV LB-nę. Pastudijavus sąrašą, tenka pasigesti kitų lietuvių ir pabaltiečių organizacijų. Washingtono vykusiame Centrinio Komiteto seminare JAV LB-nei atstovavo visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė Aušra Zerr, o priėmė JAV kongreso nariam — LB ryšininkas Washingtono Alg. Gureckas.

— ASCA, italų žinių agentūra, paskelbė ilgą straipsnį apie Viktorą Petkų ir jo bylą. Pažymima, kad jo nuteisimas yra dar skaudesnis negu kitų disidentų, nes tai padarė svetimieji, okupavę jo tėvynę ir paverge jo tautą. Straipsny buvo iškelta drąsi Viktoro Petkaus laikysena bylos metu ir jo stiprios asmenybės spinduliavimas jaunimo tarpe. Ta pati žinių agentūra išspausdino LKB Kronikos paruoštą sąrašą kai kurių lietuvių dvasiškių, kurie buvo sovietų nužudyti, kalinti ar ištremti. Ši agentūra aptarnauja visų Italijos vyskupijų ir šiaip katalikišką spaudą, turinčią labai didelį tiražą. (E)

Dalis choristų ir chorisčių, dainuojančių dainų šventėje Toronte liepos 2. Nuotr. V. Bacevičiaus

BAIMĖS UŽGULTOS DIENOS

JURGIS JANKUS

23

Kai visus žydus ėmė, paėmė ir juos ir jų vyresnį sūnų Leibkę, o Šliomkė kažin kur užlindo ir pasiliko. Niekas nežino, nei kur jis gyveno, nei iš kur valgyti gavo, tik visada, kai žydus varydavo pro šalį, trindavosi šaligatvyje. Greičiausiai tikėjosi pamatyti tėvus ir brolį. Sykį pamatė vidury eilių pažįstamą žydę, įsmuko pas ją, pradėjo šnekėtis žydiškai.

Kitam šone einas vokiečiai pastebėjo ir pasigavo. To neužteko. Norėjo sužinoti ir pas ką ligi šiol gyveno. Pavakariuokais du vokiečiai atsivežė Šliomkę ir dar du lietuvius policininkus. Turbūt, kad būtų kam areštuoti tuos žmones, pas kuriuos Šliomkė gyveno. Šliomkė vesti tai vedė. Visus nuvedė į rūšį, nuvedė toli į galą, įlindo pro sienoje pramuštą skylę į kitą rūšį, parodė kampe pamestą sugulėtų šiaudų plaką, krūvą visokių senų skudurų ir pasakė, kad jis čia gyvena. Vokiečiai lemputėmis pasišvaisčiojo po tuos skudurus, paspardė kojomis, bet, kai atsisuko, Šliom-

kės nebebuvo. Jis kaip šešėliukas dingio rūsio tamsume. Vokiečiai ieškojo, švaistėsi, pašaukė ir kieme paliktus policininkus, vėliau pasiškaukė dar daugiau. Iškrėtė visus rūsius, visus namus, net kitam kieme Lietūkio sandėlį išgriozdė, bet vaiko niekur neberado. Jis kaip tirptė ištirpo.

Tai matai, dukrele, Tavo Rimui skirtų gėrybių ir nebegalėjom perduoti. Po obuolių kiemo vaikams nuo Tavęs tai padalinom. Jie buvo labai smagūs, kiti tuoj namo nubėgo pasigirti, kad Dalytė jų neužmiršo.

Dabar būk gerutė. Tas elementorius yra Laimutės, ir dvi mažosios suknėlės yra jos. Tas dvi kitas tai pažidūrėkit. Kuri kuriai labiau tiks, tą ir nešiookit. Knygutes skaitykit abi ir sąsiuvinį netaupykit. Ligi pavasario kaip nors atsiųsim naujų.

Dar sykį būk gerutė, neįsipyk seneliams, ir tuo tarpu sudiev.

Tavo tėvai ir teta.” Skaičiau, skaičiau ir ne viską galėjau suprasti. Kad Rimas galėjo būti Šliomkė, buvo aišku. Užtat jis ir persižegnoji nemo-kėjo. Tada ko tik nepasakiau: “Kad tu, Rimai, kaip žydukas.” Dabar buvo smagu, kad nepasakiau. Tą laišką vietą skaitydama, būčiau raudusi. Bet negalėjau suprasti, kam jie rašo, kad Laimutė buvo pas mus ir kad nė vienas nežinojo, kur Rimas gyveno. Visi žinojo. Jis gyveno pas švento Jurgio bažnytelės zakristijoną Patumsi. Kai kurios moterys Patumsiene net buvo užpuolusios, kam savo vaiko neapiprausia, bet ji tik atkrito: “Ogi, jei neturit ką veikti, pačios apiprauskit.” Visi šnekėjo, kad ji labai šykšti, net savo pačios vaikui gaili muilo gabalėlio. Dar sykį perskaičiau, kur rašė apie Rimą, ir pakėliau galvą. Senelis irgi žiūrėjo į mane.

— Tai ką rašo? — paklausė.

— Daug rašo, — atsakiau. — Paskui perskaitysiu balsu. Tik, seneli, man nepatinka, kad jie labai meluoja. Rašo, kad niekas nežinojo, kur Rimas gyveno. Visi žinojo, kad pas Patumsius. Supykę vaikai net erzindavo: “Juodas Patamsiukas, tamsus Patamsiukas, murzinas murzinukas, Juodas Patamsiukas.” Kai visi pradėdavo, jis nueidavo į rūšį ir taip pasislėpdavo, kad niekas negalėjo rasti. Man jo gailėjo. Aš niekada neerzi-

nau, todėl ir susidraugavom. O jie rašo, kad niekas nežinojo. Va, perskaityk pats, — pakilau nuo stalo.

— Nereikia, Dalyte, aš viską žinau. Neparašė, kad laišką netyčia kam nereikia nepatektų. Jie žino ir kaip Šliomkutis pas Patumsius pateko. Kai varė žydus, kur buvo Rozenbergai, visi jau žinojo, kad varo šaudyti. Patumsiene seniai pažino Rozenbergus. Rozenbergai irgi pažino ją. Kai namie buvo kokio darbo, kur tarnaitė nebe-paspėdavo, Patumsiene pašaukdavo padėti. Tą dieną Patumsiene, išvaliusi bažnyčią, išėjo ant šaligatvio buvo ir daugiau žmonių. Praeidama stumtelėjo Šliomkę į šalį. Patumsiene pagavo už rankos, įstūmė į bažnytelę ir užtrenkė duris. Toliau ejęs vokiečiai pamatė, kad toje vietoje kažin kas susimaišė, pribėgo artyn, bet niekas lūpų nepravėrė, nei pirštu nebastelėjo. Taip Šliomkė ir pasidarė Rimu. Pas tėvus buvo švarus žvalus berniukas, o paskum tyčia apsilėjo, kad kas nors nepažintų.

Kai senelis pradėjo aiškinti, tuoj supratau, kam taip rašė, o jam baigus, pridėjau:

— Rimas turėjo dar ir kokią

kitą vietą, kur nė vokiečiai negalėjo rasti. Bet kur? Kai nuvažiuosiu į miestą, tuoj eisiu ieškoti. Gal teberasim pasislėpusi. Seneli, kada važiuosim? — buvau pilna nekantrumo, bet senelis ramiai pasakė:

— Neberasi. Jis jau kažin kur.

— Kur? — įsispyriau. — Vokiečiai tikrai jo nebeįgavo. O gal pagavo, tik man pasakyti nenorit?

— Turbūt, kad ne. Jis tuoj išlindo į Lietūkio sandėlį ir pasakė, kad vokiečiai vejasi. Viena iš darbininkių pasiėmė ir išsivedė.

— Kur?

— Ji tik pati žino. Matai, Dalyte, tokiais laikais daug saugiau neklausinėti. Kai mažiau kas žino, lengviau pasislėpti.

Senelis buvo jau išgėręs antrą puoduką arbatos ir ištraukęs kojas iš dubens. Ne visi pirštai buvo atsigavę. Abiejų kojų mažyliai tebebuvo balti, kiti irgi buvo baltai dėmėti.

Senelė sausai nušluostė, ištepė žąstaukais, šiltai apvyniojo. Saliamutė padėjo valgyti, bet senelis tik pavartė, paknabė ir pasakė, kad paliktų rytojui. Dabar norįs ištiesti kojas, kad šaltis greičiau iš sanarių išeitų.

— Ar pirštus labai skauda? — dar senelė paklausė krypuojančio į lovą.

— Nee, nepasakyčiau, — nutęsė. — Rytoj, pamatysit, galė-

siau šokinėti, kaip Šepšeno ožys, eidamas per daržus.

Rivelė tos pasakos nebuvo girdejęsi.

Prišokau prie lovos ir ėmiau prašyti, kad ir Laimutei ją pasektų.

— Eik tu su savo pasakom! — senelė pastūmė į šalį. — Ar nematai, kad žmogus ant kojų nebeįstovė? Ir jum pačiom kada jau laikas į lovą. Iš kur tu kada supratim gausi?

Bet senelis buvo kitoks.

— Tegu, tegu, — lyg ir šyp-telėjo. — Naktis ilga, išsimiegosim. Eikit čia. Abi ateikit.

Mudvi susigūžėm prie lovos, o jis vėl ėmė pasakoti. Bet daug kitaip, negu tada daržinė. Daug gražiau. Ožys ir mekekeno, ir spardė po Šepšeno kopūstus šėimininkaudamas. Šepšėnas, lenkiškai pašepšėdamas, mėgino jį pagauti, bet ožys, paskutinę galvą sudorojęs, peršoko per tvorą ir nubėgo geresnio daržo ieškoti.

Mudvi juokėmės net su ašaromis. Ir senelė su Saliamute juokėsi. Net nepajutau, kaip, sakydama labanakt, paėmiau senelio ranką ir pabučiavau. Ir Rivelė pabučiavo. Visada, labanakt sakydamos, pabučiuodavom į žandą, bet tą sykį pati nežinau, kodėl taip išėjo.

(Bus daugiau)

— Lituanistikos Instituto pirmininkas dr. Jurgis Gimbutas ir PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas buvo susitikę Bostone ir pasitarę, kaip PLB Valdyba galėtų vykdyti kai kuriuos PLB seimo nutarimus. Vienas iš jų yra Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjimas pasauliniu mastu, o antras tai pastovios lituanistikos katedros įsteigimas kuriamė nors Šiaurės Amerikos universitete.

Solistas Arnoldas Voketaitis šią vasarą ir rudenį buvo gana užimtas su gastrolėmis. Rugpjūčio 2 dainavo Carmen pastatyme Colorado operos festivaly, Colorado Springs. Chicagos Lyric operos sezono Voketaitis solo partijas dainuoja dviejose operose: La Fanciulla del West rugsėjo 22, 26, 29 ir spalio 4, 7, 12, 16, 20, Werther spalio 25, 28, 30 ir lapkričio 3, 7, 10, 13.

— **Saulius Kuprys**, PLB valdybos vicepirmininkas, rugpjūčio 16 dalyvavo JAV prezidento J. Carterio sukvietoj konferencijoje Baltuosiuose Rūmuose, atstovaudamas Lietuvii Bendruomeni. Konferencijoje buvo liečiami klausimai, kaip didmiesčių gyventojam išlaikyti savo gyvenamus rajonus ir sumažinti kėlimąsi į priemiesčius. Kai kuriais prezidento paskelbtais įstatymais galėtų pasinaudoti ir lietuvių tirščiau apgyventi miestų rajonai.

— **Dr. Petras Mačiulis**, sulaukęs 83 metų amžiaus, rugpjūčio 20 mirė Los Altos, Calif. Velionis buvo Lietuvos diplomatas, teisininkas, Darbininko bei kitų katalikiškų laikraščių bendradarbis. Yra išvertęs keletą knygų, ypač Giovanni Papini raštų. Darbininkas yra išleidęs jo knygą Trys ultimatumai.

— **PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas** ir nariai Gabija Juozapavičiūtė, dr. Algis Paulius ir kun. Antanas Saulaitis posėdžiavo su Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos pirmininku Jaru Alkiu ir tarėsi Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso rengimo bei finansavimo reikalais Anglijoje. Jaunimo Kongresas prasidės 1979 liepos 11 su jaunimo stovykla Anglijoje, netoli Londono. Anglijos lietuviai pasirūpins jaunimo stovyklos bei svečių globa ir priėmimu.

— **Vytautas Kamantas**, PLB valdybos pirmininkas, rugpjūčio 23 aplankė Lietuvos atstovą Washingtono dr. Stasį Bačkį ir ponį Bačkienę. Jiems perdavė PLB valdybos sveikinimus ir pa informavo apie naujos valdybos veiklą bei planus. PLB valdyba artimai bendradarbiaus su Lietuvos diplomatine tarnyba.

— **Prel. Klemensas Razminas** iš Romos šiemet vadovaus Šiluvos atiladai, kurie prasidės Chicagoj, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioj, rugsėjo 7 ir baigsis rugsėjo 16.

— **Romas Sakadolskis** padėjo suruošti ir dalyvavo dvi savaites lituanistinių studijų seminare prie Clevelando. Sakadolskis yra naujosios PLB valdybos vicepirmininkas.

— **Joana ir Jonas Švobai**, Detroito lietuviai visuomenininkai, rugpjūčio 5 atšventė vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Pagerbimo puotą surengė jų sūnus Rimgaudas ir dukė Milda su savo šeimomis. Jonas Švoba yra veiklus Tautinės Sąjungos narys, Šaulių Sąjungos veikėjas ir centro valdybos narys, prieš karą buvęs Ukmergės gimnazijos direktorius.

— **Antanas Sabalis**, Vliko valdybos narys jaunimo reikalams, Chicagoj rugpjūčio 3 ir 9 tarėsi su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininku Vytautu Kamantu ir vykdomuoju vicepirmininku Vaclovu Kleiza spalio mėnesį numatomos Vliko ir PLB valdybų konferencijos klausimais. (E)

DIDŽIOSIOS PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS TORONTE

6

Eisena

Po dainų šventės liepos 2, sekmadienio pavakarę, slinko eisena Toronto gatvėmis link miesto valdybos rūmų. Eisenoj žygiavo uniformuoti sportininkai, tautiniais drabužiais pasipuošę dainų šventės choristai ir choristės, lietuvių visuomenė. Iš didžiulės minios dainų šventės salėj į eisena benutrupejo tik keletas šimtų lietuvių.

Prie žuvusiems už Kanados laisvę padėti du vainikai. Vieną vainiką padėjo Kanados LB pirmininkas J.R. Simanavičius ir JAV LB krašto valdybos pirmininkas A. Gečys, antrą — PLB pirmininkas Br. Nainys ir Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas. Taip pagerbti žuvę už Kanados ir Lietuvos laisvę. Kalbas pasakė Vliko pirm. dr. K. Valiūnas, PLB pirm. Br. Nainys, Pasaulio Lietuvių Dienų rengimo komiteto pirm. ir Kanados LB pirm. J.R. Simanavičius bei Toronto miesto atstovas.

Iškilmės baigtos Lietuvos himnu.

Banketas

Pasaulio Lietuvių Dienų banketas Royal York viešbuty buvo pramatytas 8 val. vak. Dainų šventei tiek išstisus ir prisidėjus dar eisenai prie žuvusių paminklo, 8 val. vak. salėse ir koridoriuose sukinėjosi dar nedaug svečių.

Banketui buvo paruoštos trys salės. Didžiojo salėj, kur buvo ir ilgas garbės svečių stalas, galėjo susėsti 1410 svečių. Kitose salėse buvo paruošta 300 ir 480 vietų. Visos vietos buvo išparduotos.

Per garsiakalbius buvo duota ženklas, kad banketas jau pradedamas. 9 val. vak. po Kanados himno trumpu žodžiu vakaro iškilmės atidarė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo rengimo komiteto pirm. dr. J. Sungaila. Vysk. A. Deksnys sukalbėjo įžanginę maldą.

Ant stalų jau buvo sudėti šaldytų vaisių kokteiliai, kurie jau buvo sušilę tokio pavėlavimo dėka. Patarnautojai vikriai nešė vėžlių sriubą, jautienos kepsnį su daržovėm, ledus su braškių užpylimu, kavą bei pyragaičius. Kiekvienam 10 žmonių stalui teko butelis baltos ir butelis raudono vyno. Ir visa tai tik už 15 kanadiškų dolerių asmeniui.

10:15 val. vak. buvo įnešti televizijos priėmimo aparatai. Anksčiau teko girdėti, kad kitose salėse sėdintiems programa bus transliuojama per vidaus televiziją.

Programa susidėjo iš kalbų, kurios užsėtės iki vidurnakčio. Programai vadovavo Vida Jovaitė, Vilniaus karavano iškilioji lietuvaitė.

Trumpą žodį tarė vysk. V. Brizgys. Sveikino K. Robinson, federalinio parlamento narys, atstovavęs daugiakultūrinio departamento ministeriui Kofic. Vysk. A. Deksnys sveikino Europos lietuvių vardu. J. Eagleston, Toronto miesto tarybos narys, sveikino Toronto miesto burmistro vardu. Sveikino asmeniškai dalyvaujant Denis Flynn, Etobicoke burmistras. Sveikino Kanados liuteronų vyskupas O. Reble.

Iš lietuvių dar kalbėjo dr. Jonas Zmuidzinai, Lietuvos generalinis konsulas Toronte, Vliko pirm. dr. K. Valiūnas, lietuvių liuteronų atstovas laisvajame pasauly senj. kun. Ansas Trakis, PLB seimo pirm. Vytautas Kamantas, PLB pirm. Br. Nainys, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. Gabija Juozapavičiūtė, LB Toronto apylinkės pirm. Alg. Juzukonis.

Pagerbiant Lietuvii Enciklopedijos lietuvių ir anglų kalbomis leidėją J. Kapočių, kalbėjo PLB pirm. Br. Nainys ir JAV LB Krašto valdybos pirm. A. Gečys. Abu įteikė J. Kapočiui skirtus žymenis. Australijos lietuvių sporto sąjungos pirm. A. Laukaitis įteikė žymenį JAV sporto sąjungos pirm. P. Berneckui.

Banketo baigiamąjį žodį tarė PLD organizacinio komiteto pirmininkas J. R. Simanavičius. Laikrodis rodė, kad prasidėjo jau nauja diena.

PLB seimo paskaitos

Pirmas dvi dienas peržvelgus organizacinius reikalus ir veiklą įvairiuose pasaulio kraštuose, išrinkus naują PLB valdybą, dar dvi dienos buvo skirtos paskaitom ir nutarimam.

Liepos 3, pirmadienį, prieš pietus paskaitų seriją pradėjo PLB valdybos vicepirmininkas J. Kavaliūnas. Jis kalbėjo apie lituanistinį švietimą ir auklėjimą.

Jis pabrėžė reikalą mokytis lietuvių kalbos, rašybos ir kitų lietuviškų dalykų. Visa tai pasiekama per šeimą, mokyklą, parapiją, organizacijas, Bendruomenę. Suorganizuotini tamparesni kontaktai su vaikingų šeimų tėvais, kad visi vaikai pasinaudotų lituanistiniu švietimu.

Paskaita buvo papildoma įvairių kraštų atstovų pastabomis.

Lietuvos reikalų tema kalbėjo A. Gureckas. Lietuviai ir kiti pavergtieji veda atkaklią kovą prieš okupantą savo krašte. Taip pat laisvės kovai įpareigoti ir laisvę gyveną tautiečiai. JAV, Kanada, Australija nepripažįsta Lietuvos pavergimo, bet nieko nedaro dėl pavergtųjų kraštų laisvės atgavimo. JAV prezidentas Carteris pasisakė pozityviai žmogaus teisių gynimo reikalu, bet ir čia nedaug pasistūmėta į priekį. Prelegentas apžvelgė ir lietuvių išeivijos veiksmų santykius.

Pasiskaito kiti kuriems atstovam dėl A. Gurecko paskaitos, buvo paskelbti PLB naujos valdybos, garbės teismo ir kontrolės komisijos rinkimų rezultatai. Tai buvo oficialus pranešimas, nors privačiai rezultatai tarp atstovų kursavo jau sekmadienio ankstyvo popietį. (Darbininkų rinkimų rezultatai paskelbti Nr. 32, psl. 4).

Po pietų pertraukos apie kultūrinę veiklą ir ryšius kalbėjo R. Kaspars. Čia buvo peržvelgta PLB veikla ir ryšiai su tolimuosiuose kraštuose gyvenančiais lietuviiais. Prelegentas taip pat išreiškė minčių apie lietuvių kultūrą kaip išeivijos egzistencijos prailginimą. Susilaukta papildymų ir nuomonių iš įvairių seimo atstovų.

Jaunimo reikalais kalbėjo Gabija Juozapavičiūtė, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkė. Ji kalbėjo apie jaunimo problemas, gyvenant svetimame krašte. Vyresnieji yra jaunimo mokytojai tautiniuose reikaluose.

Apie ŠALFASS ir sportininkų veiklą kalbėjo Algis Rugienius.

Apie lituanistiką universitete prof. dr. Rimvydas Šilbajoris skaitė paskaitą: "Lietuvos kultūros židins vakarų pasaulyje". Lituanistikos Institutas neturi universitetinės bazės ir negali tinkamai išsilaikyti, negali teikti mokslinių laipsnių. Visa tai turi ukrainiečiai Harvardo universitete. Tai turėtų rūpėti ir lietuviams. Čia būtina surasti stambesnį mecenatą ar mecenatus.

Liepos 4, antradienį, apie PLB lėšas kalbėjo vicepirmininkas finansų reikalams Kostas Dočkus. PLB lėšas sudaro solidarumo įnašo trupiniai, Lietuvii Fondo pašalpa ir atskirų asmenų aukos. Daug išlaidų pareikalauja kultūrininkų siuntimas į Pietų Ameriką, Pasaulio Lietuvių žurnalo leidimas. Pinigai investuojami į lietuvišką jaunimą ir išeivijos ateitį. Tad visi kviečiami aukoti bendram geram tikslui, ir visos aukos priimamos, ne vien tik stambiosios.

Ši paskaita irgi buvo papildyta atstovų pastabomis ir siūlymais.

Paskaitų tekstai bus išspausdinti rugsėjo mėnesio Pasaulio Lietuvių numeryje, kurį redaguoja A. Juodvalkis.

Nemaža laiko užėmė nutarimų komisijos paruoštų nutarimų priėmimas. Nutarimai ištisai bus spausdinami Darbininke.

Baigus svarstybas, Lietuvii Fondo valdybos pirm. dr. Antanas Razma įteikė dovanas PLB valdybos nariam ir PLD rengimo pirmininkam.

Baigiamuosius žodžius tarė naujosios PLB valdybos vardu Vytautas Kamantas, buvęs PLB valdybos pirm. Br. Nainys ir PLB seimo rengimo komiteto pirm. dr. J. Sungaila. 1:45 val. popiet, sugiedojus Lietuvos himną, seimo dalyviai išsiskirtė.

PLD leidiniai

Pasaulio Lietuvių Dienų programa išleisti trys leidiniai.

"V-sis PLB seimas" — Pasaulio Lietuvių žurnalo formato, 68 puslapių leidinys, redaguotas Romo Kasparo, apima buvusios PLB valdybos narių ir kraštų LB atstovų pasisakymus.

"Penktoji Lietuvii Dainų Šventė" — 99 puslapių leidinys, redaguotas Česlovo Senkevičiaus, pateikia ne vien tik valdžios atstovų sveikinimus ir pilną dainų šventės programą lietuvių ir anglų kalbomis, bet taip pat supažindina su šventėje dalyvaujančiais choralais ir choristais. Leidinys gausiai iliustruotas.

"Pasaulio Lietuvių Dienų Informacija" — 70 puslapių leidinys, spaudai paruoštas A. Rinkūno, pateikia Pasaulio Lietuvių Dienų suvestinę programą, A. Rinkūno įvadinį žodį ir sveikinimus PLD rengėjam ir dalyvaujantiems lietuviams.

PLD vardas

Šias Pasaulio Lietuvių Dienas rengiant, atidarant ir šiaip kai kuriomis progomis ne kartą teko skaityti ir išgirsti išsireiškiant "Pirmosios Pasaulio Lietuvių Dienos".

Iš tikro jos nebuvo "pirmosios". Tame pačiame Toronte 1963 metais nuo rugpjūčio 30 iki rugsėjo 1 vyko renginiai, pavadinti bendru vardu "Pasaulio Lietuvių Dienos". 1963 metų Lietuvii Dienų rengėjai dr. J. Sungaila ir E. Čuplinskas buvo svarbūs vadovai ir šių metų Pasaulio Lietuvių Dienų rengime.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Šią vasarą Kuršių Nerijos smaigalyje **Smiltynėje išsikūrė skulptorių vasaros darbo stovykla**. Sunkvežimiais privežta akmenų ir kitos reikalingos medžiagos. Stovykloje apsigyveno kartu su klaipėdiečiais menininkais skulptoriai iš Vilniaus, Panevėžio ir kitų miestų. Menininkams duota uostamiesčio ir žvejų gyvenimo tema. Buvo suruoštos svarstybos "Žmogus ir gamta". Daromos išvykos į Klaipėdos miestą ir kitas pajūrio vietas.

— **Skulptorius Konstantinas Bagdonas**, pasižymėjęs komunistinio patoso ir bolševikinės tematikos dailininkas, vėl kuria griezdišką paminklą "Lenino ir Kapsuko susitikimas". Dviejų žmogaus dydžio figūrų ansamblis busias pastatytas Vilniaus universiteto miestelyje. Juk reikia visus jaukius kampilus užteršti žmonių neapykantą keliančiais paminklais!

— Kanadoje gyvenęs poetas **Balys Rukša** kelis kartus lankėsi Lietuvoje ir savo pareiškimais Gimtajam Krašte įsiteikė valdžios žmonėms. Jo **poezijos rinktinę**, apimančią 35 metų kūrybos laikotarpį — "Žemė sapnuoja mane", leidžia Vagos leidykla Vilniuje. Įžanginį žodį parašė Eug. Matuzevičius. Išeivijoje B. Rukša yra išleidęs du eilėraščių rinkinius: "Žemės rankose" (1950) ir "Ugnies parduojas" (1952).

— Spauldoje rašoma, kad Lietuvoje tėra tik 3 antikvariniai knygynai, superką ir parduodą vartotas knygas nustatytomis kainomis. Antikvarams žmonės daugiausia siūlo visuomeninio

Po dainų šventės žygiuojama su vainikais Toronto gatvėmis prie žuvusių paminklo. Nuotr. V. Bacevičius

Australijos sportininkai Toronto gatvėmis žengia prie žuvusių paminklo. Nuotr. V. Bacevičius

Dainų šventės choristės ir kiti dalyviai prie žuvusių paminklo Toronte. Nuotr. V. Bacevičius

Būdinga, kad A. Rinkūnas redagavo ir 1963 metų Pasaulio Lietuvių Dienų Vadovą. Šiais metais A. Rinkūnas irgi paruošė vieną iš seimo leidinių.

Kornelijus Bučmys

— Tolimoje Frunzėje, Kirgizijos sostinėje, buvo surengta lietuviškų knygų paroda. Vagos, Minties, Šviesos ir Mokslo leidyklos į parodą nuvežė per 350 gražiausių išleistų knygų.

— Už 7 kilometrų nuo Vilniaus centro, šiaurėje, dešiniajame Neries krante yra **pagarsėję Verkiai**, buvęs Vilniaus vyskupų dvaras (nuo Jogailos laikų iki 18 amžiaus vidurio) su puikiais klasinio stiliaus architektu L. Stuokos-Gucevičiaus statytais rūmais. Rūmuose buvo sutelkta daug meno vertybių, istorinių radinių. Savininkams pasikeitus, 19 a. viduryje buvo nugriauti gražieji centriniai rūmai, daug brangenybių išarduota, išgrobta įvairių okupantų. Iki mūsų laikų išliko tik dveji šoniniai rūmai ir daug mažesnių pastatų. Verkiai paskelbti saugotinais paminklais. Restoratoriai yra gerokai aptvarkę rūmų vidų ir išorę. Rūmai priklausė L. Mokslo akademijai. Čia veikia zoologijos institutas. Pagal sutartį Lietuvos dailės muziejus gavo teisę vakariniame rūmų pastate įrengti **nuolatinę interjero raidos parodą**. Paroda užims septynetą antrojo aukšto salį. Rodiniai paskolinami iš Dailės ir M. K. Čiurlionio muziejų fondų. Įdomu, kad iš Maskvos yra atvežti Jurgio Baltušaičio empirinio stiliaus baldai, padaryti iš Karelijos beržo. Gobelenų rinkinyje yra Briuselyje atvežti gobelenai, vaizduojant Ovidijaus "Metamorfozių" scenas. Dideles vertės yra miniatiūrų kolekcija — vario ir bronzos graviūros. Kiekviena parodų salis skirta vis kitai epochai pavaizduoti: renesansas, klasicizmas, barokas, empyras ir t.t. Vyriausias parodos tvarkytojas yra Dailės muziejaus direktoriaus pavaduotojas R. Budrys. Pr. N.

Kultūriniai renginiai Kennebunkporte (1)

PARODOS. LITERATŪROS VAKARAS.
H. KAČINSKO REČITALIS

Didžioji vasara jau traukiasi, palikdama brangius prisiminimus. O tų prisiminimų daugiausia parsivežta iš Kennebunkporto, kur lietuvių pranciškonų sodyboje praėjo tokios gražios atostogų dienos.

Ši sodyba bene bus vienintelė vieta, kur sutelkta tiek daug kultūrinio gyvenimo. Pati aplinka jau imponuoja, nes gyvena lyg kokiame gamtos muziejuje, kur pilna meniškų pastatų.

Šiemet vasarviete vadovavo Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Būdamas poetas ir menininkų bičiulis, jis jaučia reikalą, net būtinybę sudaryti vasaros kultūrinę programą. Čia rengiamos dailės parodos, koncertai, literatūros vakarai.

Parodos

Parodų rengimas išaugo spontaniškai. Čia nuolat atostogaujant bent keli dailininkai. Tie savo kambariuose ką nors tapo, o žmonės vis nori pažiūrėti. Taip užsimezgė kontaktai ir kilo mintis rengti parodas. Parodomis naudojama kavinės salė, skaitykla, du dideli valgomieji.

Pirmam valgomajame buvo surengta grafiko Vytauto Igno paroda. Buvo išstatyta nemaža kūrinių, raizytų medyje ir line. Kūriniai tik juoda balta. Buvo kūrinių grynai lietuviškom temom — Žemaitija, Rūpintojėlis, Lietuviška Madona, Jūrė ir Kastytis. Buvo visai naujas Zodiako ženklų ciklas, kuris buvo labai gausiai ornamentuotas. Savo ornamentam jis dažnai naudoja grynai lietuviškus motyvus, o kompoziciniame išdėstyme įjungia bent kelias scenas ir primena kraščio skrynių kompoziciją. Savo braiža ir savo tematika Vytautas Ignas yra labai lietuviškas dailininkas.

Paveikslai buvo neįremini, tik pridengti celofanu ir įdėti į paspartas. Atrodė tvarkingai ir gražiai.

Antrojo valgomojo pusę užėmė tapytoja Vida Krištolaitė. Paveikslai nedidelio formato. Tapo daugiausia akriliu. Vartoja gana stambų teptuką, dažus deda storai, sudaro net dažų reljefą. Vaizduoja daugiausia pajūrį, uolas, pakrantes, bet jos traktavimas yra apibendrintas. Panaikinamos visos detalės, ir paliekama tik bendra ekspresija.

Grafikė Nijolė Palubinskienė-Vedegytė užėmė antrą salės pusę. Ji dirba oforto technika, bet turi ir linoleumo raizinių. Mėgsta vaizduoti žmones gamtoje. Tie žmonės yra apgaubti kažkokių gamtos stichijos, atspindžių vienatvės ir ilgesys. Mėgsta ji ir gamtovaizdį, linoleume jį išraižyti labai dekoratyviai, apibendrinama plokštumas ir išryškindama tik siluetą. Buvo išstatę ir keletą Kennebunkporto piešinių, atliktų plunksna ir akvarele. Piešiniai lengvučiai, grakštūs, skoningi.

Skaityklos salėje, kuri yra pirmame aukšte, buvo dail. Viktoro Vizgirdos tapybos kūrinių paroda. Dailininkas tapo tik akriliu, naudoja stambų teptuką, dažus deda gana tirštai. Jo temoms paimtos iš gamtos, bet gamta labai apibendrinta, kartais tik primenantį gamtą. Pavyzdžiui, medžiai virsta tik brūkšniais, namai — kvadratais, keliai — linijom. Buvo paveikslų ir su Vilniaus motyvais, nes dailininkas neseniai lankėsi Vilniuje.

Kavinės salėje antrame aukšte vyko dail. Kazimiero Žoromskio paroda. Čia jis praleidžia visas vasaras, čia nemaža tapo. Parodoje buvo iškabinti jo modernūs abstraktai, kur per paveikslą įstrižai ar išilgai eina linijų linijos. Paveikslas atrodo lyg švariai išaustas audinys. Linijos keičiasi, virpa, už jų matai lyg plaukiančius debesis, lyg atspindžius vandenį. Kiti jo paveikslai buvo impresionistiškai nutapyti šios apylinkės vaizdai. Buvo keletas ir natūrmortų — į vazą įmerktų našlaitėlių.

Žmonės domėjosi paveikslais. Įsigijo daugiausia grafikos kūrinių, nes grafika labiausiai prieinama.

Reikia prisiminti, kad ir pačiame miestelyje yra galerija prie galerijos. Tad ir čia gausios parodos derinasi prie viso miestelio lygio.

Pirmas literatūros vakaras

Be lietuviškos programos, čia buvo programa ir amerikiečiams, atliekama amerikiečių. Lankėsi pasižymėjęs Washingtono vaikų choras, o didžiojoje salėje vaidino amerikiečių grupė religinį vaidinimą. Skelbimai buvo dedami vietos laikraščiuose. Bet šia amerikietiška programa lietuviams vasarotojai mažai domėjosi.

Pirmas literatūros vakaras buvo liepos 23, sekmadienį. Kaip paprastai, jį atidarė Tėv. Leonardas Andriekus, kviesdamas džiaugtis plačiai kultūrine programai.

Kennebunkporte metai iš metų atostogauja rašytoja Nelė Mazalaitė su savo vyru Juozu Gabe. Jie čia atkeliauja iš New Yorko ir išbūna visą mėnesį. Ir atostogaudama ji randa laiko rašyti. Mėgsta rašyti trumpas apybraižas, refleksijas, mėgsta ieškoti naujų vaizdų, pasisakymų. Prisiminimuose grįžta į vaikystę, į smulkmenas ir jose randa daug grožio.

Šiame literatūros vakare ji paskaitė tris trumpus dalykėlius. Pasakojimai apie žiedus, Pagal šventas knygas, Didieji žygiai.

Dramaturgas Algirdas Landsbergis supažindino su "Pasiųsiųšiojimu mėnesioje". Šio veikalo autorius gyvena Lietuvoje ir jis nežinomas. Veikalas birželio mėnesį buvo suvaidintas New York'e amerikiečių teatre. Į anglų kalbą vertė Algirdas Landsbergis. Šiame vakare jis supažindino su turiniu, su pastatymu ir paskaitė ištraukų.

Šių programų organizatorius poetas Tėv. Leonardas Andriekus gyvena čia pat vienuolyne. Taip jam tenka dalyvauti bent keliuose literatūros vakaruose sezono metu. Ir dabar jis paskaitė eiles, iš kurių dvelkė niūri ir gūdi nuotaika, persunkta gilių minčių.

Henriko Kačinsko rečitalis

Liepos gale atostogavo dramos aktorius Henrikas Kačinskas. Tai buvo pirma proga jį čia išgirsti. Jis ir buvo išprovokuotas. Visada džentelmenas, aristokratas, paslaugus ir išlaikytas. Ir dabar įsijungė į šias programas ir davė du rečitalius.

Pirmam rečitaly jis skaitė Vaižganto Juodžiaus kelmą, Putino trumpas eiles, Justino Marcinkevičiaus ištrauką iš "Mindaugo" dramos, L. Andriekaus, J. Blekaičio ir H. Radausko eiles. Rečitalis buvo netrumpas,

Lietuvių Fronto Bičiulių studijų savaitėje išlydimas Simas Kudirka ir p. Mironai. Nuotr. V. Mazelio

SIMAS KUDIRKA LIETUVIŲ
FRONTO BIČIULIŲ STOVYKLOJ

Lietuvių Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitė vyko nuo rugpjūčio 6 iki 13 Dainavoje, prie Detroito. Oras pasitaikė puikus, visi galėjo poilsiauti, iškylauti gamtoje, vaikščioti pievomis ir keliais, džiaugtis mėnesio naktimis. Buvo ir įvairių paskaitų, diskusijų. Šios savaitės centru, svarbiausiu įvykiu liko Simo Kudirkos apsilankymas.

Kalba viešnia iš Lietuvos

Rugpjūčio 9, trečiadienį, kai buvo atvykęs Simas Kudirka su Mironais iš Philadelphiajos, pranešimą apie Lietuvą padarė Vanda Stašaitienė, kuri tik praėjusių metų lapkričio mėnesį paliko Lietuvą. Ji per Vieną ir Romą pasiekė Ameriką. Trumpam pranešime apžvelgė savo išvykimo istoriją. Lietuvoje neteko vyro, dar paliko du sūnus, vieną — 22, kitą — 23 metų. Gyveno Kaune, kur buvo tarnautoja. Nors kraštas jau 38 metai okupuotas, bet tauta nelenkia galvos okupantui. Žydams išvykimas didelės problemos nesudaro, bet lietuviui išemigruoti labai sunku. Sunku gauti net leidimą gimines aplankyti. Pats Kaunas esąs dar lietuviškas, bet filmai kine rodomi tik rusų kalba. Didžiausi rusintojai esą mokytojai. Išvežimų jau nebėra. Pasitaiko tik vienas kitas atvejis. Kraštas pilnas šnipų, šnipelių. Paimti kariuomenės tarnybą atlieka už Lietuvos ribų. Atlyginimai

Kad aktorius galėtų atsikvėpti, įtarpą padarė dramaturgas Algirdas Landsbergis. Jis paskaitė farsinio pobūdžio vaidinimą, kaip iš Iechoko Mero, kuris dabar gyvena Izraelyje, norima atimti jam tekusi Lietuvių Rašytojų Draugijos premija. Skaitė labai išradingai, sukeldamas daug juoko.

(Kitam Darbininko numery — antras H. Kačinsko rečitalis ir koncertai). (p.j.)

(Bus daugiau)

mai esą labai maži, tad žmonės priversti patys pasiimti, ką tik gali...

Rimos Mironienės kalba

Gabrielius ir Rima Mironai gyvena Philadelphiajoje. Yra baigę universitetą, aktyviai reiškiasi Lietuvių Bendruomenėje, mokykloje, radijo programose, talkina JAV LB krašto valdybai paruošiant tekstus radijo programoms ir juos įkalbant į juostas Vasario 16-tos proga, trėmimų minėjimam prisiminti. Jie labai daug talkino Simui Kudirkai, vykdam jo planus.

Studijų savaitėje ir kalbėjo Rima Mironienė, savo temą pavadinama "Simas Kudirka Amerikos keliuose". Savo pranešimą dėstė chronologine tvarka.

Nuo pat nusileidimo New Yorko aerodrome 1974 Simas Kudirka buvo sutiktas minios žurnalistų, o kitą rytą jau pasirodė trijų televizijos tinklų reporteriai, dar kitą dieną — spaudos konferencija New York'e. Per pirmuosius du mėnesius Simas Kudirka namuose buvo tik dvi savaites.

1975 sausio mėnesį prasidėjo filmo reikalai, Reader's Digest straipsnis, susitikimas su Solženicynu. Buvo pasiūlytas knygai išleisti kontraktas, bet kiek vėliau leidykla atsisakė. Susikomplicavo ir filmo reikalai.

1975 birželio mėnesį pasiūlyta sutartis knygai, pajudėjo ir filmo reikalai. Ji pati (R. Mironienė) knygos paruošimui praleido 1800 valandų, o filmui medžiagą paruošiant — 160 valandų. Bendrai, filmo pagaminimas užtruko 3 metus, o knygos parašymas ir išleidimas — 2 metus.

Vėliau kartu dirbta su Daiva Keziene, kuri planuoja kelionių maršrutus, pasirodymus televizijoje, pokalbius per radiją.

1977 knygos redagavimas ėjo į pabaigą. Manuscriptas jau buvo užbaigtas, bet leidykla dėl

Rima Mironienė kalba apie Simą Kudirką Lietuvių Fronto Bičiulių studijų savaitėje Dainavoje. Nuotr. V. Mazelio

nežinomų priežasčių atsisakė spausdinti. Simas Kudirka laikėsi santūriai, sekdamas visus sunkumus. Pagaliau leidykla pažadėjo išleisti knygą 1977 metų rugsėjo mėnesį. Gi tų pačių metų spalio mėnesį nedidelė grupei parodytas ir filmas "The Defection of Simas Kudirka". Gruodžio mėnesį jau buvo knygos pristatymas.

Filmą žiūrėjo 20 milijonų

Filmas buvo smarkiai išreklamuotas per spaudą, radiją ir televiziją. Pagrindinis filmo sponsoris buvo The United Technology korporacija. Filmas buvo rodomas š.m. sausio 23. Pagal televizijos surinktus davinius, filmą žiūrėjo 20 milijonų žmonių. Pirmą kartą istorijoje tiek daug žmonių išgirdo apie Lietuvą ir jos laisvės troškimą.

Tikimasi, kad filmas bus dar kartą pakartotas. Filmo kopijos jau esančios parduotos ir kitiems kraštams. Tuoj po filmo demonstracijos bendrovė gavo 700 laiškų. Iš jų tik du buvo neigiami, kritikavę filmą. Yra reali galimybė pastatyti dar kitą filmą.

Filmas buvo didelis įnašas į Lietuvos laisvės bylą.

Mironai buvo atsivežę daugybę eksponatų apie knygą, filmą, keliones, susitikimus, laikraščių ir žurnalų reklamas.

Kalba skaičiai

Iš Rimos Mironienės kalbos paaiškėjo, kiek Simas Kudirka nuveikė Lietuvos reikalui garsinti. Jis turėjo 39 televizijos pasirodymus, 24 radijo pasikalbėjimus, 29 pasikalbėjimus su Amerikos spaudos žmonėmis. Jis yra aplankęs 22 didžiuosius Amerikos ir Kanados miestus, pasimatęs su žymiais politikais ir visuomenininkais.

Iš pradžių Kudirkos kelionių 80 procentų buvo tarp lietuvių ir tik 20 procentų tarp amerikiečių. Vėliau tie skaičiai keitėsi. Dabar yra visai atvirkščiai — tarp lietuvių tik 20 procentų,

— St. Lozoraitis Jr., Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto, popiežiui Pauliui VI mirus, Lietuvos vardu išreiškė gilią užuojautą kardinolui Carlo Confalonieri, kardinolų kolegijos dekanui. Savo laiške kardinolų dekanui stovams, prisimindamas visus palankumo ženklus kenčiančiai Lietuvai, pažymėjo, kad už savo nepriklausomybę, už tikėjimo laisvę, už pagrindines žmogaus teises kovojanti lietuvių tauta to neužmirš. (E)

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vytautas Kamantas ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkė Gabija Juozapavičiūtė aplankė skautų VI-ją Tautinę stovyklą prie Worcester, Mass., ir perdavė stovyklautojams bei vadovams PLB seimo ir PLB valdybos sveikinimus lietuvių skautijai jos 60-ties metų sukakties proga. Kaip padėką už lietuvių skautijos darbus lietuvių tautinės gyvybės išlaikymui ir Lietuvos laisvės bylos kėlimą tarptautinėje skautų šeimoje, V. Kamantas kartu su PLB valdybos nariais Gabija Juozapavičiūte, dr. Algiu Paulium ir kun. Antanu Saulaičiu įteikė Lietuvių Fondo trijų prezidentų medalius Lietuvių Skautų Sąjungos pirmininkei v.s. Lilei Milukienei, Lietuvių Skautų Sėserijos Vyreriausiai Skautininkei v.s. Irenai Kerelienai ir Lietuvių Skautų Brolijos Vyreriausiam Skautininkui v.s. Sigitui Miknaičiui.

— Kun. Vilius Balandis po ilgos ligos mirė rugpjūčio 15 Skuode. Velionis buvo gimęs 1891 Gudžiūnuose, Kėdainių apskr. Kunigu įšventintas Kaune 1914. Okupacijos metais buvo klebonas ir vėliau altaristas Skuode.

— Ofelija Baršketytė šią vasarą dirba Vliko raštinėje. Ji yra veikli ateitininkė ir skautė, mokytoja Lemonto Maironio liutuanistinė mokykloje, studijuoja universitete. Jau trečia vasara iš eilės Vlike dirba po vieną jaunuolį studentą. Pirmas buvo Viktoras Nakas, pereiną vasarą — Rima Janulevičiūtė. Kandidatus parenka Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, o priima Vliko valdyba. (E)

— Nauji Darbininko skaitytojai: H. Kazlauskas, Philadelphia, Pa., S. Gimbutas, Wilmington, Del. Užsakė kitiem: A. Gudaitis, Clinton, N.J. — M. Gudaitis, Dayton, Ohio. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metams tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 13 dol. metams.

tarp amerikiečių 80 procentų. Šiuo metu Simas Kudirka yra pasirašęs sutartis su universitetais ir per 9 mėnesius kalbės studentams.

Knygos pasisekimas

Knygos "For Those Still at Sea" išleista jau dvi laidos po 10,000 egz. Antroji laida pakartota birželio 23. Gal greitai bus ir trečioji laida.

Atrodo, kad galima tikėtis ir antros Simo Kudirkos knygos.

Kalba Simas Kudirka

Kalbėjo ir Simas Kudirka ir pastebėjo, kad susidarys sąlygos ir naujai knygai. Nauja knyga amerikiečiams parodys Lietuvos padėtį ir kas privedė prie to.

Savo kalboje jis kvietė visus eiti darniu žingsniu ir būti budriam ir atsargiems. Svečiai buvo atsivežę knygų, daugelis stovyklautojų ją įsigijo, o Simas autografavo.

Stovyklautojų vardu inž. Juozas Ardyš nuoširdžiai padėkojo svečiam už darbą Lietuvai, ypač Simui Kudirkai.

Iš Dainavos svečiai išvyko į Pensilvanijos Lietuvių dieną. V.R.

1978 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

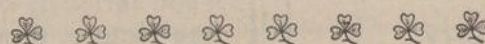

RUDENS VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Rugsėjo 17 iki 25 — \$849.00

Spalio 12 iki 20 — \$849.00

1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje
su 1 dienos ekskursija į Kauną ir Trakus,
1 naktis Maskvoje.

Daugiau informacijų kelionių į Lietuvą reikalui prašoma kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168
(617) 969-1190

ATSTOVAS:
WORCESTERY —
114 MILBURY ST.
1 — SW — 8-2868

BALTIMORĖS ŽINIOS

Naujus mokslo metus Šv. Alfonso mokykla pradės rugsėjo 6. Vaikučiai dalyvaus mišiose 8 val. ryto ir po mišių eis į jiems skirtus kambarius.

Daina, vyrų choras, pradės naują veiklos sezoną rugsėjo 6 su repeticija ir svarbiu susirinkimu Lietuvių Svetainės Klavių kambary. Pradžią 7:30 val. vak. Visi choristai ir nauji nariai raginami dalyvauti.

Kalvelis, tautinių šokių grupė, ruošiasi Baltimorės arkivyskupijos visų tautų festivaliui, kuris įvyks aikštėj prie Mary Our Queen katedros rugsėjo 23. Publika galės ne tik pasigrožėti lietuviškais šokiais, bet ir lietuviškais rankdarbiais, gintaru, drožiniais ir audekais, o taip pat galės ir jų nusipirkti. Rugsėjo 24, sekmadienį, 11 val. ryto bus aukojamos mišios katedroje. Lietuvių jaunimas dalyvaus su tautiniais drabužiais.

Šiluvos koplyčioje, Washingtono Nekalčiausios Marijos šventovėje, rugsėjo 10, sekmadienį, 3 val. popiet mišias koncelebruos vysk. V. Brizgys ir kun. K. Pugevičius. Bus minimas Marijos apsišėmimas Šiluvos vaikučiams 1608 ir Lietuvos nepriklausomybės 60 metų sukaktis. Washingtono rengimo komitetas šiam minėjimui turi paruošęs įdomią programą ir visus lietuvius kviečia gausiai dalyvauti.

Jonas Obelinis

— Kazys Daugėla iš Bedford, New Hampshire, su savo darbais dalyvaus šių metų Lietuvių foto parodoje. Septintoji metinė Lietuvių foto menininkų paroda vyks lapkričio 3-12 Čiurlionio galerijoje, Chicagoje.

— Vinco Krėvės lietuviškoji mokykla Philadelphiaj mokslo metus pradeda rugsėjo 9, šeštadienį, 10 val. tradicinėmis pamaldomis Šv. Andriejaus bažnyčioje (Wallace ir 19th Sts.). Po pamaldų vyks registracija ir pamokų pradžia. Pamokų metu salė įvyks visuotinis tėvų susirinkimas. Kaip ir pernai, mokykloje veiks darželis ir pagelbinė klasė. Norint daugiau informacijos, skambinti mokyklos vedėjui St. Rudžiui 302 737-4798.

Kalvelis, tautinių šokių grupė, šoka lietuvių festivalyje Baltimorėje.

KALVELIO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ ATSTOVAUJA AMERIKOS LIETUVIAM

Wolf Trap, pirmasis Amerikos valstybinis parkas, skirtas teatriniam menui, yra Vienna miestelyje, Virginijoje, tik gerą pusvalandį pavažiavus nuo Washingtono miesto. Kiekvieną vasarą Wolf Trap atgimsta su įvairiais tautiniais ir tarptautiniais teatriniais veikalais, kaip Metropolitan opera, baletas, simfoninis orkestras ir t.t. Šiais metais, kaip ir praėjusiu, aštuonios parko scenos visus tris vasaros mėnesius pateikia teatro lankytojam geriausią pasirinkimą.

Čia operos mėgėjas gali gerėtis Cavaleria Rusticana, Borisu Godunovu, Rigoletto ir kitomis pasaulyje garsiomis operomis, kurias pristato Metropolitan opera. O simfoninio orkestro mėgėjam čia galima klausytis po žvaigždėtų danguj įvairių klasiškos muzikos kūrinių, kuriuos atlieka Tautinis Simfoninis Orkestras, diriguojant garsiam pasaulio dirigentam.

Čia ir baletas, pristatomas Joffrey ir Eliot Feld baletų bendrovių. Mėgstančiam gitaros muziką čia ir tos netruksta: Carlos Montoya, Johnny Cash ir kiti. Nėra nuskriausti ir džazo mė-

gėjai. Taip pat statomi ir Broadway teatriniai veikalai.

Žodžiu, atėjus vasarai, čia galima po atviro dangum ar atvėsintoj salėj praleisti keletą valandų, besiklausant ar bežiūrint įvairių spektaklių.

Ši Darbo dienos savaitgalį čia rengiamas aštuntas tarptautinis vaikų festivalis. Pakvietimai dalyvauti buvo išsiųsti į įvairias ambasadas, tarp jų ir į lietuvių. Lietuvių pasiuntinybė kreipėsi šiuo reikalu į Baltimorės Kalvelio tautinių šokių grupę, kviesdama ją šiame festivalyje atstovauti Amerikos lietuviams. Grupė, supratusi šį svarbų uždavinį, kvietimą mieliai priėmė. Buvo kreipiamasi į įvairias Baltimorės lietuvių organizacijas dėl kelionės išlaidų apmokėjimo, bet, jom atsisakius, nutarta kreiptis į centrinės valdybas, tikintis, kad jos Kalvelio neapvils. Būtų labai gaila praleisti tokią gerą progą parodyti amerikiečiams ir kitų tautų atstovams, kad nors Lietuva ir yra paversta, bet jos kultūra, tradicijos ir menas nemiršta, perduodami iš kartos į kartą.

Kalvelio vienetą, įsisteigęs prieš 14 metų, gražiai atstovauja lietuviams įvairiuose pasirodymuose amerikiečių tarpe, ne tik Baltimorėje, bet ir Pensilvanijoje, Washingtono ir Virginijoje. Šokta Baltimorės stadione, Colts ir Pittsburgho futbolo rungtynių puslaiky, Amerikos liuteronų suvažiavime, Pensilvanijos Lietuvių dienoje, įvairiuose universitetuose Marylande ir Pensilvanijoje ir daug kartų televizijoje. Grupė nepamiršta sergančių veteranų ligoninėje nei senelių. O kiek kartų pasirodė Vasario 16 minėjimuose, lietuvių festivaliuose, miesto mugėse, savo koncertuose ir t.t.!

Grupės repertuaras susideda iš 28 šokių, tautinių drabužių parodos ir Lietuvos miestų herbų vėliavų pristatymo. Šios grupės mokytojas Algimantas Vitkauskas suprojektavo Lietuvos miestų herbų vėliavas, kopijuodamas herbus iš nepriklausomos Lietuvos išleistų atvirukų ant baltos nailono medžiagos su tam

pritaikytais medžiagos dažais. Pirmą kartą šios vėliavos pasirodė 1977 Baltimorės lietuvių festivalyje. Jos buvo didingai įneštos, palydint Sadutės muzikai, ir ne vienam lietuviui išspaudė ašarą, prisimenant gimtinę.

Linkim šiai grupei ištvermės ir toliau kelti Lietuvos vardą šokių ir muzikos pynėje. EBO

ŠIUO METU VYKSTA SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE NAUJIEMS NARIAMS ĮRAŠYTI 1978 M. SPECIALUS VAJUS

Susivienijimas kviečia visus geros valios lietuvius ir jų draugus įsijungti į SLA narių šeimą ir pasinaudoti šio VAJUS lengvatomis ir privilegijomis.

Norime atkreipti ir esamųjų Susivienijimo narių dėmesį, kad ir jie gali pasinaudoti vėjumi ir nepraleisti šios progos apsidrausti pridėtinėmis apdraudomis.

— Dabartinio Vajaus metu duodama didelė, net 50% NUOLAIDA nuo pirmųjų metų metinių mokesčių.

— Apsidrausti galima iki 70 metų amžiaus, netikrinant sveikatos.

— Aplikantai nuo 1 iki 60 metų gali apsidrausti nuo \$1,000 iki \$5,000.

— Aplikantai nuo 61 iki 70 metų gali apsidrausti \$1,000 arba \$2,000.

— Per šį vajų galima pasirinkti šiuos planus:

Viso amžiaus mokamą apdraudą (Whole Life V-1).

Viso amžiaus mokamą tik per 20 metų (20 Payment Life V-2).

20 metų taupomąją apdraudą (20 Year Endowment V-3) ir

10 metų taupomąją apdraudą (10 Year Endowment V-X).

— Po trijų metų nariams garantuojamos neprarandamos apdraudų vertybės (Cash Surrender Value).

DECLARE YOUR INDEPENDENCE FROM CIGARETTES!

Yes, you CAN stop smoking. Easily. Painlessly. Just enroll in our 6-week workshop for smokers, and know the joy and pride that come from being a master of your own life. Fall workshops start the week of September 18. For more information attend the FREE LECTURE — I DON'T HAVE TO BE A BUTT'S SLAVE — given at BEHAVIOR MODIFICATION WORKSHOP on the following dates:

Tues., Sept. 12 at 7:30 pm
Weds., Sept. 13 at 7:30 pm
Thurs., Sept. 14 at 7:30 pm

and
Sat., Sept. 16 at 10:30 am

If you seriously want to stop smoking, be sure to attend any free lecture. Don't miss the opportunity to pick up some practical points on how to control your harmful habit. Positively no obligation.

BEHAVIOR MODIFICATION WORKSHOP
Director: Jonas V. Narbutas, Ph.D.
62-71 Woodhaven Blvd., Rego Park
(Opposite Drake Theatre)

846-6838 or: 335-5647

P.S.: Bring this ad with you. It can be worth \$5.00 to you.

Sportas

APDAIRIAU SU PRAEITIMI

Montrealio savaitraštis Nepriklausoma Lietuva 1978 birželio 14 paskelbė Stepo Varankos rašinį "Krepšinis ir jo įtaka Lietuviams". Gerų norų vedinas autorius įsismagina ir pasiklydo... Pavyzdžiui, toks teiginys: "Vilniuje buvo ne tik vyrų, bet ir moterų-mergaičių vienetai, kaip "kazimieriečių" krepšinio komanda. Ji 1937 m. gegužės 22 d. tarpdimitnaziame turnyre laimėjo pirmą vietą". Toliau išvardytos penkios kazimieriečių žaidikės: Markovičiūtė, Šimonytė, Vailokaitytė, Survilaitė ir Karumnaitė. Kodėl S. Varanka Kaune populiarią Šv. Kazimiero seserų kongregacijos mergaičių gimnaziją perkėlė į Vilnių, kai jis dar buvo lenkų okupuotas (1937), tik pats autorius gali paaiškinti. Tąsyk kazimierietės (iš seniau dar vadina-mos saulietėmis) Kaune turėjo pajėgią krepšinio komandą, o Aldona Vailokaitytė žaidė ir Europos pirmenybėse 1938 Romoje, kur Lietuva laimėjo antrą vietą, bet tai neturi nieko bendro su Vilniumi.

Be to, S.V. rašo, kad po karo Vokietijoje "mūsų krepšininkai su broliais Andriuliais buvo išseivinti pasididžiavimas". Kažin ar tikslu iškelti vien tik brolius Andriulius.

Stalo tenise tais laikais autorius randa tik du Frankfurto universiteto studentus lietuvius, kai tuo tarpu buvo žymesnių stalo teniso žaidėjų, kurie sėkmingai rungtyniavo pokario Vokietijoje.

Tas pats Stepas Varanka parašė straipsnį "Buvusios krepšinio žvaigždės", kuris pasirodė Toronto Tėviškės Žiburių liepos 6. Čia autorius taip pat persitengė. Jis rašo, kad "po Europos pergalės krepšinio aikštėse kilo naujos žvaigždės". Jų tarpe "A. ir V. Andriuliai" (visų trijų Andriulių vardai prasideda raide A: Arturas, Adolfas ir Alfonsas). Toliau įrašytas "Z. Puzinauskas" (turi būti Vytautas Puzinauskas, nes Zenonas jau buvo žvaigždė Europos pirmenybėse 1937 Rygoje).

Vienoj pastraipoje S.V., neminėdamas, kad tai Europos krepšinio pirmenybių 1939 Kaune pasekmės, pateikia tokius pasiekimus: Lietuva-Estija 33:14,

der ir Paid-Up Value).

Smulkesnių informacijų ir specialiai šiam VAJUI pritaikytų Non-Medical aplikacijų galima gauti pas vietinį SLA organizatorių ar finansų sekretorių. Taip pat galima kreiptis ir į Susivienijimo Centro sekretorę J. Meiliūnienę.

Lithuanian Alliance of America, 307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001, tel. (212) 563-2210.

Prašydami aplikacijų, pažymėkite savo gimimo datą (mėnesį, dieną ir metus), tada siunčiant aplikacijas Jums bus pranešti apdraudų mokesčiai. (sk)

Lietuva-Lenkija 47:18 (turi būti 46:18), Lietuva-Prancūzija 79:15 (klaidinga — pasekmė buvo 47:18), Lietuva-Vengrija 112:9 (turi būti 79:15). Be to, autorius prideda: "Nugalėta buvo Suomija, Italija ir kitos valstybės".

Kitos valstybės? Tada su vargais nugalėta tik Latvija 37:36, ir tai viskas Europos krepšinio pirmenybėse 1939 Kaune (septynios Lietuvos pergalės).

O apie krepšinio pradžią Lietuvoje (pradininkės buvo moterys, bet ne vyrai ir ne 1922), jau buvo rašyta Darbininke 1977. Plačiau apie tai galima rasti Montrealyje gyvenančio Jono Narbuto knygoje "Sportas nepriklausomoje Lietuvoje", kurios pirmasis tomas pasirodė 1978 pavasarį.

K. Čerkeliūnas

A. Karpovas, pirmaudamas prieš Korėnojų 3-1, septynioliktoji partijoje pridėjo dar vieną tašką, įveikdamas savo varžovą. Taigi dabar jis pirmąją prieš Korėnojų 4-1. Karpovui netrūksta dviejų taškų, kad laimėtų pasaulio čempiono titulą. Ši dvikova vyksta Filipinuose, Baguio mieste.

Picundoj, Juodosios jūros pakraštį, prasidėjo moterų pasaulio pirmenybių baigminė dvikova tarp pasaulio meistrės N. Nonošs Gaprindašvili ir jos varžovės Majos Čiburdanidzi, kuri ką tik grįžo iš Vilniaus tarptautinio turnyro (ten 16 dalyvių turnyre ji buvo vienintelė moteris). Jom skirta 16 partijų. Nonaš užtektų 8 taškų, kad pasilaikytų pasaulio meistrės titulą, o Majai, kad laimėtų, reikia 8.5 taško. Vyr. teisėjas — čekas Jaroslavas Šaitaras. Partijos žaidžiamos pirmadieniais, trečiadieniais ir šeštadieniais.

Ramualda Vitkauskaitė (Vilnius) ir pasaulio meistrė Michailovskaja (Maskva) pasidalijo pirmą-antrą vietą tarptautiniame moterų šaškių turnyre, vykusiam Taškente. Abi jos surinko po 12 taškų iš 15 galimų. Ten dalyvavo, be Sovietų S-gos, dar Lenkijos, Olandijos ir Čekoslovakijos šaškininkės. Pilnų žinių dar neturime. 13-tam rate R. Vitkauskaitė, įveikusi Lenkijos atstovę R. Kavčinską, tebeprimavo turnyre su 10.5 taško. Pustaškiu atsilikusi buvo leningradietė Kuznecova ir pasaulio meistrė Michailovskaja, turėdamos po 10 taškų. Sekė Achmedova (Taškentas), Graas (Olandija), Markevičienė (Vilnius) ir Spaskaja (Leningradas), visos po 8 taškų.

Klaipėdoje vykstančiose Baltijos moterų tarptautinių šaškių pirmenybėse po 11 ratų tebeprimavo vilnietė Travina, surinkusi 8 tš. Komandomis pirmavo okupuotos Lietuvos šaškininkės su 14.5 tš. iš 22 galimų. Baltarusės buvo atsilikusios 3 tš.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirties.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRĄ, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONJŲ BOBELJ, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: DANDRUFF, FALLING HAIR, ITCHING SCALP, SPLITTING ENDS, STRENGTHENING HAIR ROOT GROWTH, and restoring NATURAL HAIR COLOR. Using JIB you will never be BALD or grey 100% Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Liq. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P.

J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fill: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill: 7 Stuttgart, 50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; CHICAGO: at Apotheke J & J, 2557 W. 69th St.; 50th Ave. & 14th St. Cicero and 1640 W. 47th St. Chicago; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

BALTIC HOLIDAYS COME TO LITHUANIA IN 1978

JOIN US AND FULFILL A DREAM THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES!

Departure dates

Oct. 12 to Oct. 21 \$849.00
Dec. 22 to Jan. 5 \$1049.00

NIGHTS SPENT IN EACH CITY

Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Vilnius 5, Warsaw 3, Leningrad 3, Moscow 2

Tours include full day excursion to Kaunas and half-day trip to Trakai

CONTACT: JONAS ADOMENAS, Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697-7257

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

Models

For Television, Fashion, Commercials, Shows, Advertising Beginners and Professionals

Apply This Week 1-5 P.M. (Suite 404)
225 West 57th St., N.Y.C.
212-586-3556

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių Namų rūpesčiai

Kai lietuvių klubai kitose kolonijose steigiasi ir klesti, Philadelphia dar vis ieškoma kelių ir priemonių ši vienintelį čia išlikusį kultūros židinį atgaivinti ir išlaikyti.

Išsikūręs 1907 Lietuvių Muzikinis Klubas (dabar vadinamas Lietuvių Namais) yra suvaidinęs žymių vaidmenį vietos lietuvių gyvenime. Kada kiti mažesni klubai, netekę savo pirmąsias reikšmes, vienas po kito susilividavo, šis klubas, nors ir gerokai pavargęs ir nusigynęs, stengėsi nepasiduoti anų likimui. Būdamas vienas iš stambiausių lietuviškų klubų Amerikoje (jo turto vertė skaičiuojama arti ketvirčio milijono), jis gaivalingai grūmėsi su artėjančios pabaigos grėsme.

Prieš penketą metų Philadelphiajos ir apylinkės lietuviuose kilo balsai ir pasiryžimas silpnėjančiam klubo kūnui įlieti naujo kraujo ir jo gyvybę išgelbėti. Saujelė entuziastų, pasitikiama visuomenės ryžtu ir parama, ėmėsi klubą perorganizuoti ir jo patalpas atnaujinti, kad iš jų būtų uždirbamos pajamos pastatui išlaikyti.

Remontam atlikti ir inventoriumui įsigyti buvo manyta per metus surinkti 50 tūkstančių dolerių ir gerokai aleistą pastatą bei turimas tris sales atremontuoti ir sumoderninti. Po sėkmingos pradžios visuomenės entuziazmas kažkodėl atvėso, ir reikalinga suma net iki šiol nebuvo surinkta. Panaudojant gautus pinigus, buvo uždengtas stogas, atremontuotas pirmasis aukštas ir kita. Tačiau, infliacijai veikiant ir pinigų pritrūkus, remonto darbai ne tik lėtėjo, bet ir visai sustojo. Dėl to nukentėjo pajamų įplauka, o išdas visai ištūstėjo. Liet. Namų vadovybė neturėjo kito kelio, kaip tik ieškoti pajamų rengiant pietus ir kitokių renginių.

Kiekvieno mėnesio pirmą ir trečią sekmadienį nuo 12 iki 3 val. Liet. Namai rengia pabėdavimo popietes su lietuviškais pietumis. Žmonės geris galėdami pasivaikinti ir pabendrauti savuose namuose. Gaila, kad lankytojų būrelis nėra dvigubai ar trigubai didesnis. Tada ir triū-

sas būtų prasmingesnis, ir nauda išdui didesnė.

Rugsėjo 10, sekmadienį, 12 val. įvyks antroji Lietuvių Namų diena — gegužinė, kurios tikslas yra suburti visų kartų ir imigracijų lietuvių pramogai ir pabėdavimui gražiame lenkų parke Polankoje, 3258 Knights Rd., Cornwells Heights (ketvirtis mylios į šiaurę nuo Street Rd.). Šiais metais programą atliks Vilties choras ir Aušrinės šokėjai. Bus sportas, šokiai ir kitokios pramogos, o šeimininkės pavaišins lietuviškais pietumis. Jeigu lytų, gegužinė įvyktų po stogu ir gretimose salėse.

Ir šiais metais ten vyks loterija, savo stambumu ir vertingumu pralenkianti pernykštę. Stambiausi laimėjimai yra didžiulė gėralų pintinė, 19 colių spalvota televizija ir dail. J. Paštuko paveikslas, Liet. Namam padovanotas Piet. New Jersey LB apylinkės valdybos. Bilietai platinimui yra išsiuntinėti visiems nariams, bet jų bus galima gauti ir gegužinėj.

Lapkričio 24, 25 ir 26 Lietuvių Namuose yra organizuojama lietuviška mugė, kurioje bus parduodami lietuviško meno ir kultūros gaminiai, knygos, plokštelės, lietuviško maisto produktai, pietūs ir t.t. Daromi žygiai, kad mugėj dalyvautų miesto valdžios atstovai ir kitataučiai kaimynai. Taip pat Liet. Namai rengs tradicinį Naujų Metų sutikimą savo patalpose.

Rengėjai yra daug vilčių sudėję į šių renginių pasisekimą. Nuo to priklausys ne tik tolimesnė Liet. Namų pažanga, bet gal ir likimas. Dėl to reikia, kad lietuviai ne tik patys juos remtų, bet ir pasikviestų savo artimuosius ar kitataučius draugus. Tik tada būtų galima sudaryti operatyvinio kapitalo branduolį verslui plėsti ir savarankiškai verstis, kad Lietuvių Namai išliktų lietuviškos kultūros židiniu ir ateinančiom kartom.

vėša

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išėjimo. Ar juos prenumeruoti? Metinė prenumerata 15 dol. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PADĖKA

Š. m. liepos 2 dieną mirė ir liepos 6 dieną buvo palaidotas

KAZIMIERAS BARAUSKAS,

savanoris kūrėjas, buvęs Kudirkos Naumiesčio pašto viršininkas.

Didžio skausmo valandose patyrėme nepaprastai daug užuojautos ir suraminimo iš arti ir toli. Norime širdingai padėkoti visiems, užprašiusiems šv. mišias, puošusiems a.a. Kazimiero karstą gėlėmis, aukojusiems Kultūros Židiniui ir užjautusiems mus per spaudą, laiškais ar žodžiu.

Ypatinga padėka kun. A. Kardui už apsilankymą visas dienas koplyčioje, už rožančiaus ir maldų sukalbėjimą. Taip pat dėkojame kun. A. Račkauskui už apsilankymą koplyčioje ir sukalbėjimą rožančiaus. Nuoširdi padėka kun. J. Pakalniškiui, kun. A. Račkauskui, kun. St. Rallai ir kun. A. Kardui už iškilmingas gedulo pamaldas ir už palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame p. Julijai Čepukienėi už gražų gledoimą bažnyčioje, visiems atsilankiusiems į šermenis ir palydėjusiems į kapines. Ypatinga padėka p.p. Viktorijai ir Antanui Dėdinams, kurie ypatingai per visas šermenis mus globojo ir lengvino mūsų skausmą. Didelė padėka priklausomų mūsų geram bičiuliui žurnalistui Jurgiui Janušaičiui už išsamų nekrologą Drauge.

Dėkojame Marytei Šalinskienėi už rūpestingą ir gražų patarnavimą ir p.p. Beleckams už suruoštus pietus.

Ona Barauskienė ir dukros su šeimomis

Broliai Zigmui Lietuvoje mirus,

Kunigą VYTAUTĄ PIKTURNĄ

giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Henrikas ir Elena
Andruškos

Stepono ir Valentinos Minkų radijo gegužinėj buvo renkami iškilioji lietuvaite. Iš k.: Marytė Bizinkauskaitė — 1977 išrinktoji, Jeanne Dauber — šių metų išrinktoji, Jennifer Sarcevicz — jos pavaduotoja. Visos trys iš Brocktono.

Steponas ir Valentina Minkai vadovauja seniausiam lietuviškai radijo programai Naujojo Anglijoje. Rugsėjo 13 vyko jų 44-ta metinė gegužinė. Susirinko daug įvairaus amžiaus lietuvių. Vyresnieji džiaugėsi jaunųjų atliekama lietuviškų dainų ir šokių programa, kuriai vadovavo Gita Kupčinskienė bei Gediminas, Lilija ir Ona Ivaškai. Iškilios lietuvaitei vertinimo komisijai dalyvavo Ona Ivaškienė, Laima Kontautienė, Povilas Jančiauskas ir Juozas Rentelis. Iškilija lietuvaite buvo išrinkta Jeanne Dawber, o jos pavaduotoja — Jennifer Sarcevicz — abi iš Brocktono. Šokių varžybas laimėjo: "Mamės ir Papės" polka — Joanne Siauris iš Miltono su Walter Rupšiu iš Brocktono, jaunimo polka — Marytė Bizinkauskaitė iš Brocktono su Juozu Dapšiu iš So. Bostono, valsa — Irena Kenty iš Brocktono su Henriku Drew iš Randolph, tango — Elena Haberek iš Dorchesterio su Jonu Wil-

liams iš Holbrook, tvistą — Jennifer ir Richard Sarcevicz (tėvas ir duktė) iš Brocktono. Dovanas laimėjo: 1. Frank Aldonis iš Brighton, 2. Kevin Kearn iš Arlington, 3. Lily Gutasuskas iš Bridgewater, 4. F. Vaitkūnas iš Canton, 5. Connie Hall iš So. Bostono, 6. L.T. Jodaitis iš Milton, 7. Winifred Twiraga iš Foxboro. Įėjimo dovanas laimėjo: 1. 481337, 2. 481353, 3. 481268, 4. 481304, 5. 481296. Radijo programos vedėjai ir šios gegužinės organizatoriai Steponas ir Valentina Minkai dėkoja visiems svečiams, kurie pirkto ir platino laimėjimo bilietus, šeimininkėms už iškeptus ir padovanotus valgius, Lietuvių Etnografinio Ansamblio ir Tautinių šokių grupės šokėjams ir jų vadovams, dalyvavusiems iškiliosios lietuvaitei ir šokių varžybose, bei jų vertinimo komisijai, specialiai dėkoja visiems gegužinės padėėjams ir laikraščiam už gegužinės garšinimą.

CHICAGO, ILL.

A. a. Z. Dailidka

Zigmas Dailidka, 58 metų amžiaus, mirė rugsėjo 8. Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje rugsėjo 12. Buvo gimęs 1920 liepos 16 Lapatiškių kaime, Lydos apskrityje. 1942 baigė Eišiškių gimnaziją, o 1949 — teisės mokslus Pabaltijo universitete Pinneberge, Vokietijoje. Studijuodamas įsteigė Lietuvių varpininkų draugiją, buvo jos ir Pabaltijo studentų valdybos pirmininku.

1950, atvykęs į JAV, įsijungė į Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungą; 1958-64 buvo jos centro komiteto narys — generalinis sekretorius. Taip pat įsijungė į Vilniaus krašto lietuvių sąjungą; mirė būdamas jos centro valdybos vicepirmininku. Be to, velionis buvo aktyvus JAV LB veikėjas: 1956-58 Chicago apygardos valdybos narys, 1961-64 JAV centro valdybos narys-iždininkas, 1958-64 Bendruomenės kultūros fondo pirmininkas.

Aktyviai reikėsi ir spaudoje. Rašė Metmenyse, Sėjoj, Naujienose, Varpe ir kitur. Ilgą laiką, lig 1978, buvo Varpininkų leidinių fondo pirmininkas ir nuolatinis Sėjos redakcinės komisijos narys.

Prieš atlikdamas bet kurį visuomeninį ar spaudos uždavinį, velionis prieš tai pergaltavo jį nuo A iki Z; visuomet ko geriausiai jį atlikdavo. Tiek dėl savo pareigingumo, tiek dėl kitų turimų gerų būdo savybių visų buvo didžiai gerbiamas.

Mirdamas paliko liūdinčią žmoną ir dvi dukreles su šeimos J.A.

Lietuviai prekybininkai 71-oj gatvėj nesibaido jokių rasinių triukšmadarių. Jie apsisprendė laikytis kiek galima ilgiau. Western gatvė jau pusiau mirusi, bet lietuviai nebijo ir toliau ten gyventi. Palanga, Rūta, Tulpė, Neringa — tai vis lietuviškos valgyklos, kurios neblogai verčiasi. Paskutiniu metu Lietuvininkai atidarė Nidos restoraną.

Lietuvių Dukterų dr-ja rūpinasi senelių ir vargšų globa. Šalpos reikalam skirta gegužinė Marquette Parke gražiai pavyko. Ieškoma senelių namų prižiūrėtoja. Reikia energingos moters,

kuri sugebėtų virti ir prižiūrėti namus.

Lietuvos Aidų radijo programa nuo rugsėjo 21 girdima pirmadieniais ir antradieniais 9 val. vak. Bus transliuojama iš WOPA radijo stoties 1490 AM banga. Programa Chicagoje ir apylinkėse gerai girdima. Programos vedėja Kazė Brazdžionytė tikisi transliuoti programą kiekvieną vakarą. Lietuviai turėtų šią programą paremti, nes jauna vedėja rūpinasi programos gerinimu. Veikia ar netrukus veiks įvairūs skyriai: socialinis, teisės, sveikatos, vaikų, religijos, kulinarijos, literatūros ir kt. Šiuo metu K. Brazdžionytė talkina Marijos aukštesniosios mokyklos studentė Ramunė Triškytė, kiek anksčiau dirbo Asta Motušytė.

Adv. C.P. Kal gausiai rašo aktualiais klausimais amerikiečių laikraščiuose. Ypatingai geras buvo jo straipsnis apie nacius ir visokius žygiavimus. Adv. Kal yra Marquette Parko Lietuvių Namų savininkų dr-jos teisinis patarėjas, jis kalba ir per Lietuvos Aidų radiją.

Bal Brazdžionis

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

BOSTONIANOS

Dr. Algirdas Budreckis, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas, liepos 1 dalyvavo latvių VI-osios visuotinės dainų šventės atidaryme Bostone ir latvių kalba pasveikino LB vardu rengėjas, dainininkus ir klausytojus. Sveikinimo žody iškėlė idomų sutapimų, kad tą patį savaitgalį Toronte vykstanti ir lietuvių dainų šventė. Dalyvavimas šventėje sudarė galimybę dr. Budreckiui plačiau išsikalbėti su latvių visuomenės veikėjais rūpimais klausimais.

Rugsėjo mėnuo yra Lietuvių Bendruomenės mėnuo. Per jį vykdomas piniginis vėjus lituanistinėm mokyklom ir kultūriniam reikalui, skelbiamas spaudos vėjus, visi raginami siųsti vaikus į lituanistines mokyklas, organizuojami specialūs renginiai. Vienas jų — LB Bostono apygardos rengiama Lietuvių diena su dainomis, tautiniais šokiais, parodomis ir sporto rungtynėmis. Tokia Lietuvių diena šiemet rengiama rugsėjo 17 Maironio Parke, Shrewsbury, prie Worcesterio. Tai bus jau septinta iš eilės tos rūšies iškilmė. Įėjimas į Lietuvių dieną nemokamas. Taip pat nemokamai pastatomi automobiliai didelėj Maironio Parko aikštėj. Populiarios Lietuvių dienos sutraukia daug lietuvių net iš tolimų apylinkių.

Solistas Ričardas Daunoro koncertas, rengiamas Lietuvių Jaunimo Sąjungos skyriaus, įvyks rugsėjo 23.

Stepono Dariaus posto legionečių ir jų padėjų banketas įvyks rugsėjo 24.

Aidas, Hamiltono mergaičių choras, spalio 7 koncertuoja So. Bostono lietuvių piliečių d-jos salėje. Koncertą rengia Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris.

Povilas Jančiauskas, vadovavęs LB Bostono apygardos valdybai per dvejus metus su puse, pasitraukė iš pirmininko pareigų ir valdybos. Apygardos pirmininko pareigas perėmė Petras Viščinis, Laisvės Varpo radijo programų vedėjas, buvęs valdybos vicepirmininkas.

Laisvės Varpo radijo programa iš Medfordo stoties WWEL rugsėjo 20 programoje lietuvių šeštai tautinei stovyklai skyrė daugiau negu 20 minučių. Apibūdintas skautijos kelias ir stovyklos. Idomi kun. A. Saulaičio, SJ, informacija, perpinta trimis skautiškais dainomis. Laisvės Varpas skautam ir anksčiau yra skyręs tinkamą dėmesį, pav., buvo transliuojami reportažai iš Bostono lietuvių skautų kūčių, šeštiosios tautinės stovyklos Australijoje ir t.t.

Jaras Alkis, Lietuvių Bendruomenės Anglijos darbuotojas, Anglijos lietuvių sąjungos pirmininkas, Lietuvių namų direktorius, didelis skautų entuziastas, buvo atvykęs į lietuvių skautų šeštąją tautinę stovyklą Paxton, Mass. Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis perdavė pasikalbėjimą su svečiu apie Anglijos lietuvių gyvenimą. Anglijos lietuvių skaičius sumažėjęs iki 700. Lietuviai gerai susiorganizavę, leidžia savaitraštį Europos Lietuvį, turi Nidos leidyklą, turi Lietuvių namus ir vasarvietę, kurioje gyvena pensininkai, rūpinasi lituanistinėmis mokyklomis.

LAISVĖS VARPAS

Sekmadieniais

11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL
12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET
Vedėjas Petras Viščinis
173 Arthur St., Brockton, MA 02402
Telef. (617) 586-7209

BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai procentus, leidžiamus įstatymų. Del lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gaitan Blvd.
6:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. — 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston
Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

LITO BENDROVĖ PARDUODA

1978 M. KELIONES Į LIETUVĄ

Didelis pasirinkimas iš įvairių kompanijų ir ekskursijų. Priklausant nuo maršruto, bus aplankoma:

Roma
Miunchenas
Baden-Baden
Bernas
Leningradas
Ryga
Brukselis

Paryžius
Lucerna
Ciurichas
Ženeva
Maskva
Helsinkis
Kopenhaga

Visos 2 savaitės vasaros ekskursijos įjungia VILNIŲ penkioms dienoms. Del informacijos kreipkitės:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114 ST.
RICHMOND HILL, N.Y. 11418
(212) 441-6799

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, lietuvių pranciškonų viceprovincijolas, yra išvykęs į Amerikos pranciškonų provincijų suvažiavimą Clevelande. Suvažiavimas baigiasi penktadienį.

Kun. Kazimieras Pugevičius, Liet. Religinės Šalpos direktorius, yra išvykęs į Dainavą, kur šiuo metu vyksta studentų ateitininkų stovykla.

Kat. Moterų Sąjungos 24 kuopos narės pagal Liet. Religinės Šalpos kalendorių rugsėjo 1, penktadienį, 8 v.r. Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje Brooklyne meldžiasi už Lietuvos laisvę, persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje ir už lietuvių moksleivius bei studentus, kad jie išsiauklėtų pavyzdiniais asmenimis ir susipratusiais lietuviams. Kuopos narės pašaloms kuo gausiausiai dalyvauti.

Dr. Giedrius Klivečka skaitys paskaitą L.D.K. Birutės draugijos N.Y. skyriaus parengime rugsėjo 16 Kultūros Židiny. Po paskaitos — pabendravimas ir kavutė.

Aprėišimo parapijos choras, vadovaujamas Viktoro Ralio, dalyvaus Tautos šventės minėjime rugsėjo 10 Aprėišimo parapijos salėje. Prie jo dar jungiasi solistai Mečys Razgaitis ir Leonardas Ralys.

Nauji mokslo metai Maironio lituanistinėje mokykloje pradedami rugsėjo 9, šeštadienį, 9 v.r. Holy Child Jesus mokykloje, 111 St. ir 86 Ave. kampas Richmond Hill, N.Y.

Angelų Karalienės parapija mini savo 90 metų sukaktį. Ta proga rugsėjo 17, sekmadienį, 11 val. bus iškilmingos mišios ir 2 v. popiet Kultūros Židiny pietūs su menine programa ir šokiais.

Inž. Antanas Mažeika su žmona Zuzana, anksčiau gyvenę Ozone Park, N.Y., atvyko iš St. Petersburgo, Floridos, į Lietuvos vyčių seimą Syracuse, N.Y., atstovauti naujai Lietuvos vyčių kuopai. Praleidę keturias savaites Kennebunkport, Maine, lietuvių pranciškonų vasarvietėje, Mažeikai pro New Yorką grįžta namo. Spalio 15 Aprėišimo parapijos salė rengiamas Antanui Mažeikai pagerbimo banketas.

Už a.a. Mariją Čiulinskienę mišios lietuvių pranciškonų koplyčioje Brooklyne bus aukojamos rugsėjo 3, sekmadienį, 11 val. ryto. Marija Čiulinskienė mirė rugpiūčio 18 Lietuvoje, Šiaulių apskrity, Šiaulėnų valsčiuje, Verikauškų kaime. Paliko du sūnus ir vieną dukterį su šeima Lietuvoje ir dukterį Mariją Parzel su šeima Floral Park, N.Y.

Dr. Marija ir Aleksandras Žemaičiai, gyv. Leonia, N.J., išvyko trim savaitėm atostogų į Londoną ir Romą. Ta pačia proga dr. M. Žemaitienė dalyvaus ir Europos Gydytojų kongrese Parryjų rugsėjo 4-9.

Ateitininkų sendraugių stovykloje, kuri buvo nuo rugpiūčio 13 iki 20 Kennebunkporte, iš New Yorko dalyvavo Ažuolų ir Balsių šeimos ir Br. Bobelis su dukra.

Šaulių kultūrinis savaitgalis vyksta Darbo dienos savaitgalį Kennebunkporte, pranciškonų sodyboje. Iš New Yorko važiuoja: Kazimieras Bačauskas, Pranė ir Juozas Jurkūnėnai ir Albinas Sakalas.

Povilas P. Dargis, SLA prezidentas atostogauja prie Conneaut Lake, Pa., ir meškečioja. Iš ten Darbininkui atsiuntė sveikinimo atviruką.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 21 nr. išverstas į anglų kalbą, atspausdintas pranciškonų spaustuvėje. Vertimus atskirais numeriais leidžia Lietuvių Kunigų Vienybė.

A. J. Mažeikai, paramos krautuvės Chicagoje, dalininkai, geri dr. Radzivanų bičiuliai, su automobiliu keliauja per Aliaską. Jau atliko 4050 mylių. Laiške rašo, kad kelionė labai graži, esančios labai gražios gėlės ir žmonės išauginą labai dideles daržoves. Viena kopūstų galva sverianti net 70 svarų.

Dr. Grigo Valančiaus veikalas "Žemaičių Didysis" antras tomas jau atspausdintas pranciškonų spaustuvėje ir šiuo metu įrašomas. Antras tomas turi 523 psl. Išleidimu rūpinasi velionio dukra Dalilė Polikaitienė, gyvenanti Los Angeles, Calif.

Antrasis pabaltiečių etninis festivalis įvyks rugsėjo 23 Garden State Arts Center patalpose.

1 val. popiet prasidės popietinė programa, o 5 val. programa vyks scenoje. Programoje dalyvauja estų tenoras Heinz Riiwald, pianistai Katrin ir Erik Veski, estės mergaitės gimnazistės, lavių choras "Kolibri" iš Bostono, New Yorko lietuvių vyrų choras "Perkūnas", lietuvių moterų kvartetas "Vilija", Philadelphia lietuvių tautinių šokių grupė "Aušrinė", New Jersey lietuvių tautinių šokių grupė "Liepsna" ir New Yorko lietuvių tautinių šokių grupė "Tryptinis". Popietinėje programoje pasirodys ir Skandinavijos tautinių šokių grupės šokėjai. Festivalio vieta pasiekama išsukant "Exit 116" iš Garden State Parkway. Šio festivalio vadovybė oficialus lietuvių atstovas yra Valentinas Melinis. Jo telefonas: 201 566-0761.

Vytautas Volertas, rašytojas ir visuomenininkas, pasakys kalbą Tautos šventės minėjime rugsėjo 10 Aprėišimo parapijos salėje. Minėjimą rengia LB I-ji apylinkė.

Už a.a. pulk. Narcizą Tautvilą jo mirties 5 metų sukakties proga mišios buvo aukojamos rugpiūčio 18 lietuvių pranciškonų vienuolyno koplyčioje Kennebunkport, Maine. Giminės ir draugai prašomi prisiminti jį savo maldose.

Augustinas Idzelis, Vincas Rastenis, Tomas Venclova ir kiti nagrinės žydų — lietuvių santykius ir tų santykių svyravimus išėivijoj Santaros — Šviesos suvažiavime rugsėjo 7-10 Tabor Farmoj, Sodus, Mich.

Philadelphia, Pa., rugpiūčio 19 Šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje susituokė Bolio ir Phyllis Antanaičių dukra Janet M. su William C. Singer. Sutuoktųjų apeigas atliko kun. F. Jaraška. Keletą nuotaikingų giesmių solo pagiedojo jaunosios teta Julė Kowrak. Vestuvių puotoj dalyvavo apie 300 svečių. Iš New Yorko buvo nuvykusi jaunosios teta Marytė Šalinskienė, Simonaičiai, Žukienė ir Tėv. P. Baniūnas, OFM.

Karys, pasaulio lietuvių karių — veteranų mėnesinis žurnalas, spausdinamas lietuvių pranciškonų spaustuvėje Brooklyne. Ką tik išspausdintas poetostoginis numeris 7 (1544) ir šią savaitę išsiųstas skaitytojams. Žurnalą redaguoja Zigmąs Raulinaitis, administruoja — Leonas Bileris.

Metropolitan Opera New York'e šį sezoną duos 11 spektaklių šalia abonentinės programos. Tad šiuose spektakliuose operos rūmų visos vietos laisvos ir pirmiesiems lieka didelis pasirinkimas. Štai tos operos ir jų atlikimo datos: Carmen (su Obraztsova) — lapkričio 10, Aida (su Troyanos) — gruodžio 5, Carmen (su Crespin) — gruodžio 9, Tosca (su Pavarotti) — gruodžio 13, Dialogues of the Carmelites (su Crespin) — gruodžio 29, Tosca (su Domingo) — sausio 30, Aida (su McCracken) — vasario 9, Madame Butterfly — vasario 10, Rigoletto (su MacNeil) — vasario 24, Der Fliegende Hollaender (su van Dam) — kovo 8, Eugene Onegin (su Gedda) — balandžio 14. Užsakymai paštu priimami nuo rugpiūčio 18.

Brooklyno vyskupija buvo įsteigta 1853 liepos 29. 125 metų sukaktis bus švenčiama rugsėjo 17, sekmadienį, 3 val. popiet Our Lady of Perpetual Help bazilikoje, Bay Ridge. Ta pačia proga bus paminėta ir Brooklyno vyskupo Fr. Mugavero vyskupavimo dešimties metų sukaktis. Jis bus pagrindinis koncelebrantas padėkos mišiose. Pamokslą pasakys kun. Joseph Sullivan, vyskupijos labdaros įstaigų direktorius.

Room for rent in Newark, New Jersey, for gentleman. Stove, refrig., utilities, linens, clean, quiet. \$85 month. Call (201) 721-0593 for information.

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE

Pranciškonai visus lietuvius kviečia atstogauti jų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine. Šis pajūris garsus amerikiečiuose savo kurortiniais patogumais. Pranciškonų vasarvietė arti Atlanto. Pastatai kasmet gerinami, aplinka lietuviška, buto ir maisto kainos žemesnės kaip kitur.

Sezonas prasideda liepos 1 ir baigiasi rugsėjo 4. Oras tuo laikui šiltas ir gražus. Čia patogų atstogauti per visą sezoną, o ne tik paskutines dvi liepos ir pirmąsias dvi rugpiūčio savaites. Tada gali pritrūkti kambarių. Pranciškonai nori per visą sezoną turėti svečių — panašiai, kaip būna amerikiečių vasarvietėse.

Visais informacijų reikalais reikia kreiptis šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI

Ir šiemet veiks lietuvių kalbos kursai. Pradedančioji klasė renkasi rugsėjo 9, šeštadienį, Kultūros Židiny. Pažangioji klasė darbą pradeda rugsėjo 11, pirmadienio vakare, Kultūros Židiny.

Norima suorganizuoti ir trečią klasę, kur mokytųsi labiausiai pažengę.

Dabar visur eina tautinis atgimimas. Visur su entuziazmu mokosi lietuvių kalbos. Scranton, Pa., praeitais metais tokiuose kursuose mokėsi 81 suaugęs asmuo. Išnaudokime ir šią progą, paraginkime kitus, kad jie išmokyti lietuviškai arba pagilintų savo žinias. Ir patys mokykimės lietuvių kalbos.

Kursus organizuoja Bill Komet. Jam ir skambinti visais kursų reikalais: 516 538-8985.

Simo Kudirkos šaulių kuopa rugpiūčio 27 turėjo šaudymo pratimus specialioje šaudykloje Long Islande. Į šaudymą buvo įsitraukęs ir jaunimas. Šaudyme pirmumą išlaikė kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas ir šaudymo organizatorius Algis Jankauskas.

RENKASI GINTARĖLIŲ DARŽELIS

Gintarėlių darželis pradės rinktis rugsėjo 9 Kultūros Židiny. Diena ir valandos pritaikytos prie Maironio mokyklos valandų. Darželis veiks šeštadieniais nuo 10 iki 12 v.

Tėvų susirinkime, kuris buvo rugpiūčio 23, buvo aptarta darželio programa, finansai ir turtas. Dalyvavo ir vaikų auklėtoja Genovaitė Juozapavičienė,

Kat. Moterų Kultūros draugija prieš 10 metų buvo surengusi moters teismą Aprėišimo parapijos salėje. Dabar ta pati draugija nori prieš Kalėdas surengti vakarą, kur būtų apžvelgta, kas nutiko su lietuve moterim per tuos dešimtį metų.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

10 dol. — A. Venduras, Bronx, N.Y.

8 dol. — A. Aidukas, Elmwood Park, N.J.

Po 7 dol. — E. Zacharkevich, Albany, N.Y., K. Kaspariūnas, Elizabeth, N.J., U. Matulionis, Brooklyn, N.Y., S. Žebertavičienė, Parlin, N.J., K. Valužis, Elizabeth, N.J., S. Birutis, Wayne, N.J., kun. K. Balčys, Amsterdam, N.Y., P. Pecenkis, Elizabeth, N.J., J. Iškauskas, Wayne, N.J.

Po 5 dol. — P. Kaspariūnas, So. Amboy, N.J., V. Sakas, Hamiltont, Ont., M. Jakulis-Jason, Greenwich, Conn.

Philip Skabeikis, naujasis Lietuvos vyčių pirmininkas, sveikinasi su vysk. V. Brizgiu. Nuotr. William A. Sidtis

DĖL A. TAMOŠAITIENĖS PARODOS

kuri tėvus supažindino su savo numatyto mokslo planu. G. Juozapavičienė praeitais metais labai sėkmingai mokytojavo daržely. Mūsų vaikučiai nekantriai laukia darželio. Tėveliai, leiskit savo jaunimui susitikti su lietuviukais ir jų tarpe smagiai praleisti porą valandų.

Darželio "abiturientai" dar vis brangina gintarėliuose praleistas dienas. Pastebėta, kad, nuvykę į Maironio mokyklą, jie buvo pasiruošę, lengviau išmomo abėcėlę, skaičius ir greičiau pažino spalvas. Didžiukimės, kad turime, kur vaikus suvežti.

Iki pasimatymo rugsėjo 9. Dėl smulkesnių informacijų skambinti Birutei Radziviunienei, 441-2304 arba 441-9720.

Šį rudenį rugsėjo 30 ir spalio 1 buvo numatyta surengti dail. A. Tamošaitienės austų kilimų, tautinių drabužių ir kitų audinių parodą Kultūros Židiny. Taip pat buvo planuojami ir audimo kursai. Parodą rengė LMK Federacijos New Yorko klubas. Tuo metu buvusi klubo pirmininkė Marija Žukauskienė užsakė salę. Salė buvo rezervuota jos vardu užsakymų knygoje. Rengiant Darbininkui korespondenciją, įsivėlė korektūros klaida: buvo parašyta, kad tomis dienomis vyksta dail. Marijos Žukauskienės paroda. Marija Žukauskienė tuo laiku Kultūros Židiny parodos nerengia.

Dėl įvairių techniškių sunkumų ir dėl laiko stokos dail. A. Tamošaitienės paroda nukeliama į pavasarį. Norima parodą sujungti su jos knygos apie lietuvių liaudies meną pasirodymu.

Ekskursija į Kennebunkport, Maine

Tradicinė rudens ekskursija autobusu pas T. Pranciškonus įvyks rugsėjo 2-3-4.

Autobusas išeina nuo Kultūros Židinio, 341 Highland Blvd., Brooklyne, rugsėjo 2 d., 9 val. ryto ir pakeliui sustos prie Šalinskienės šermeninės 84-02 Jamaica Ave., Woodhavene. Grįžtama rugsėjo 4 vakare.

Kelionė, nakvynė ir 5 kartus valgis — asmeniui 65 dol. Kelionės reikalais skambinti T. Petrui (212) 827-1351, Marytei Šalinskienei 296-2244. Gautas patogus autobusas. Anksčiau užsiregistravę gali pasirinkti vietas.

Visi maloniai kviečiami į

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMĄ

š.m. rugsėjo 10 Aprėišimo parapijos bažnyčioje ir salėje (North 5 ir Havemeyer St. kampas) iškilmingos mišios 11 val. Akademija 12:30 v. popiet Kalbą pasakys rašytojas VYTAUTAS VOLERTAS

Programoje dalyvauja: Aprėišimo parapijos choras, vadovaujamas VIKTORO RALIO, ir solistai LEONARDAS RALYS ir MEČYS RAZGAITIS

Iki malonaus pasimatymo!

Aprėišimo parapija
JAV LB I-ji apylinkė

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS 90 METŲ SUKAKTIS

MINIMA

rugsėjo 17, sekmadienį

11 VAL. IŠKILMINGOS PAMALDOS, KONCELEBRACINĖS MIŠIOS PARAPIJOS BAŽNYČIOJE

2 VAL. POPIET SUKAKTIES MINĖJIMAS, PIETŪS, PROGRAMA IR ŠOKIAI KULTŪROS ŽIDINYJE

Bilietus reikia užsisakyti iš anksto parapijos raštinėje arba telefonu (ST 2-2086) ar pas M. Shalins (telefonas 296-2244)

Klebonas kun. A. Petrauskas ir kun. V. Piktorna kviečia visus dalyvauti pamaldose ir suktuvių pietuose